

İklim Değişikliği Politika ve Araştırma Derneği

7 Aralık 2021

Salı

Öne Çıkan Konular

- İklim Değişikliği
- Küresel Isınma
- Kuraklık
- Yeşil Finansman
- Yeşil Dönüşüm
- Dijital Dönüşüm
- Elektrikli Araçlar

Haber Sayısı

22

7 ARALIK 2021 TARİHLİ BASINDA YER ALAN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE YEŞİL DÖNÜŞÜME İLİŞKİN BAZI HABERLER

Analiz

Analiz / Sayfa: 9 / 07.12.2021

Antalya'nın Elmalı ilçesinde kuruma-ya yüz tutan Avlan Gölü, bugünlerdeki görüntüsüyle kıraç araziye andırıyor. Göltarla ve Karamık mahalleleri sınırında bulunan 850 hektarlık Avlan Gölü, kuraklıktan olumsuz etkilendi. Bir zamanlar göçmen kuşların uğrak noktası olan ve az miktarda suyun bulunduğu gölün kıraç araziye andıran tabanında hayvanlar otluyor. Önceden kıyıda bulunan ve suyun çekilmesiyle iç kısma taşınan "Göle girmek tehlikeli ve yasaktır" levhasının kurak bölgenin ortasında kalması dikkat çekiyor. Akdeniz Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Gökoğlu, Avlan Gölü'nün 1972-1976 döneminde tarım alanı oluşturmak amacıyla tahliye kanalları oluşturularak kurutulduğunu söyledi. Göl kurutulduktan sonra yapılan yanlışın farkına varıldığını ve 1990'lı yıllarda gölün yeniden oluşturulması için çalışmalara başlandığını anlatan Gökoğlu, bu sefer de yağışların azaldığını, yer altı sularının da sondajlarla çekilince gölün giderek eski özelliğini kaybetmeye başladığını dile getirdi.

Prof. Dr. Türkeş, “İklim değişiklikleri ile birlikte doğa olaylarını dikkate almalıyız”

Ege Üniversitesi (EÜ) Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü ile Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğinde “İklim Değişikliği ve Türkiye Çalıştayı” düzenlendi. Çalıştaya farklı disiplinlerden akademisyenler, öğrenciler ve sivil toplum kuruluşları katıldı. EÜ Güneş Enerjisi Enstitüsü'nden Dr. Fulya Aydın Kandemir'in moderatörlüğünü yaptığı “Küresel İklim Değişikliği ve Türkiye'de Ekstrem (Aşırı) İklim Olayları ve Afetleri” adlı oturumda Prof. Dr. Murat Türkeş “Türkiye'nin Hortum Klimatolojisi ve 11 Şubat 2021 İzmir-Çeşme Hortumu'nun Sinoptik Meteorolojik Çözümlemesi” sunumuyla katılımcılara önemli bilgiler aktardı.

Hortumun tanımından ve oluşumlarından bahseden Prof. Dr. Murat Türkeş “Hortumlar aslında iyi gelişmiş derin bir konvektif fırtına bulutunun tabanından siklonik bir sirkülasyonla birlikte yeryüzüne ulaşan küçük ama şiddetli ve derin bir alçak basınç alanının çevresinde hızla dönen hava sütunlarıdır. Hortumlar gök gürültülü fırtınaların ürünüdür. Çoğu, süper hücre fırtınaları gibi şiddetli orajlardan kaynaklanır. Çok yaygın olmamakla birlikte Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde kendi enerjisini ciddi düzeyde üretmiş çok nemli ve sıcak havanın içinde gelişen hava kütlesi orajları da ender olarak daha küçük ölçekte hortumları oluşturabiliyor” dedi.

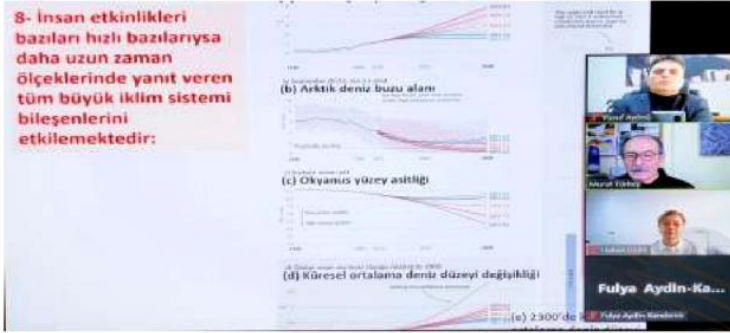
“Küresel iklim değişikliği, hortum oluşumunu destekleyebilir”

Dünyadaki fosil yakıtların kullanımının artması ile birlikte küresel olarak meydana

gelen, iklim değişikliğinden bahseden Prof. Dr. Türkeş, “Hızla ısınmakta olan Akdeniz Havzası'nda ve Türkiye'de hortum olaylarının oluşma sıklığı ve alansal dağılışı giderek artmaktadır. Şiddetli Hava Avrupa Merkezi'nin tüm Akdeniz ve Avrupa ülkeleri için topladığı ve doğrulamasını yaptığı hortum olayları verilerine göre, geçen yaklaşık son 10 yıllık dönemde gözlenen hortum sayısı, ondan önceki 10 yıllık dönemde gerçekleşen hortum olayı sayılarından daha fazladır. Başka bir deyişle, son 10 yıllık dönemde hortum olaylarının sıklığında önceki yıllara göre belirgin bir artış söz konusudur. Küresel iklim değişikliği nedeniyle artan yüzey ve atmosfer sıcaklıklarının, buharlaşmayı ve atmosferdeki su buharı içeriğini arttırması sonucunda gelecekte konvektif kararsızlık ya da konveksiyon artabilecektir. Bunun sonucunda özellikle daha fazla yoğunlaşma, gizli ısının açığa çıkması, hava kütlesi orajlarının ve süper hücre fırtınalarının hortum oluşturma kapasitelerinin kuvvetlenmesi beklenebilir” diye konuştu.

“İzmir hortumu uzun yıllar hatırlanacak”

İzmir'in Çeşme ilçesinde 11 Şubat 2021 tarihinde meydana gelen hortumun oluşum sürecini ve oluşma nedenini, tüm bölgeyi ele alarak detaylı bir şekilde açıklayan Prof. Dr. Türkeş “11 Şubat gecesinde meydana gelen İzmir hortumunun oluştuğu anda, aynı zamanda birkaç gündür Akdeniz ve Balkanlarda etkili olan bir Akdeniz siklonunun soğuk cephesine hızlı bir geçiş oldu. Bu soğuk cephe geçişi sırasında yerel topoğrafyanın da etkisiyle sağanak yağışlı, gök gürültülü, şimşekli ve fırtınalı hava şiddetli bir dolu fırtınasına ve yıkıcı bir hortum olayına dönüştü. Evlerin çatıları uçtu, arabalar ters döndü, işletmeler büyük hasar aldı ve insanlar manevi olarak da çok etkilendi, dolayısıyla İzmir hortumu, yarattığı etki ile uzun yıllar hatırlanacak. Özellikle iklim değişiklikleri ile birlikte doğa olaylarını dikkate almalıyız. Kentsel düzenlemeyi, bölgenin göllerini, derelerini, ormanlarını koruyarak doğal afetlere karşı dayanıklı hale getirmeliyiz” dedi.

Küresel ısınma sağlığı tehdit ediyor

Uzmanlar, "Nasıl ki dinazorlar iklim değişikliğine ayak uyduramayarak yok olmuşlarsa küresel ısınma da insanlık için tehdit oluşturuyor" dedi.

Uzmanlar, "Nasıl ki dinazorlar iklim değişikliğine ayak uyduramayarak yok olmuşlarsa küresel ısınma da insanlık için tehdit oluşturuyor" dedi.

Uzmanlar yaptığı açıklamada, küresel ısınmanın sağlığı tehdit edecek boyutlara ulaştığını belirtti.

Son 20 yılda sıcak hava dalgalarında önemli artış görüldüğünü anlatan uzmanlar, dünyada ortalama 2 olan sıcaklık artışının 5-6 derecelere çıkması durumunda insan neslini kırıci doğal afetlerin sayısında ve şiddetinde artış olacağını savundu.

"Nasıl ki dinozorlar iklim değişikliğine ayak uyduramayarak yok olmuşlarsa küresel ısınma da insanlık için bir tehdit oluşturuyor" ifadesini kullanan uzmanlar, Türkiye'de 2010'da yapılan araştırmanın, beyin kanaması sonucu meydana

gelen ölüm vakalarının, aşırı sıcak günleri takip eden dönemlerde artış gösterdiğini ortaya koyduğunu anlattı.

İklim değişikliğinin getirdiği afetler arasında sıcak hava dalgalarının önemli yer tuttuğuna dikkati çeken uzmanlar, 2003'te Fransa'da sıcak hava nedeniyle 35 bin kişinin hayatını kaybettiğini kaydetti.

Uzmanlar, doğal afetlerin önüne geçebilmek için atmosfere salınan sera gazlarının azaltılması gerektiğini vurgulayarak, hızlı nüfus artışının sera gazı miktarının artışında önemli faktör olduğunu söyledi.

MALATYA'DA KURAKLIK ALARMI

■ **METEOROLOJİ** Genel Müdürlüğü verilerine göre, Türkiye'nin 7 bölgesinde de "olağanüstü kuraklık" yaşıyor. Barajlar, göller, nehirler hatta yer altı sularının kurumaya başladığı Malatya'da Kasım-Aralık döneminde kısmi yağış da kuraklığı önlemeye yetmedi. Ziraat Mühendisleri Odası Malatya Şube Başkanı Fevzi Çiçek, iklim değişikliğinin yağış rejimini değiştirdiğini belirterek, Türkiye genelinde bu yıl yüzde 53 oranında su kaybı yaşandığını söyledi. Çiçek, "Küresel iklim dengesizliği denilen bir sürecin içerisindeyiz. Geçmiş yüzyıllarda da böyle süreçler yaşıyordu ama bu dönemlerde bu olaylar sık sık ve şiddetli yaşanmaya başladı. iklim değişikliği ile beraber yağış rejimleri değişti" ifadelerini kullandı.

KARADENİZ ISINIYOR balık stokları azalıyor

Karadeniz'de, son yıllarda kasım ortalaması 10 derecede seyreden deniz suyu sıcaklığının 13'e yükseldiği tespit edildi. Mevsim normalleri üzerindeki deniz suyu sıcaklığı nedeniyle başta hamsi olmak üzere birçok balıkta stoklar azaldı. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi (RTEÜ) Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ertuğrul Ağırbaş, deniz suyu yüzey sıcaklığının son 10 yılda ciddi anlamda arttığını belirterek, "Bu artışa bağlı özellikle

hamsi miktarında azalma görülüyor" dedi.

Araştırmalara göre, son yıllarda kasım ayı ortalaması 10 derece civarında seyreden deniz suyu sıcaklığının 13'e yükseldiği tespit edildi. Bu durum, balık stoklarını da olumsuz etkiledi. RTEÜ Su Ürünleri Fakültesi Deniz Biyolojisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ağırbaş, son 10 yılda ciddi anlamda deniz suyu yüzey sıcaklığının arttığını tespit ettiklerini söyledi. **[DHA]**

“Balıklar yerine plastiklerle yüzüyorum”

Türkiye’de kış aylarında hava sıcaklığının arttığını vurgulayan doğa sporcuları, iklim değişikliğine kendi gözleriyle yakından tanık olduklarını belirterek, buzulların eridiğine, kuraklığın arttığına ve denizlerin kirlendiğine dikkat çekti. Dünya rekortmenimiz Şahika Ercümen, “Artık balıklar yerine plastiklerle yüzüyorum” dedi.

VAKİTLERİNİN çoğunu dağların zirvelerinde ve denizlerde geçiren doğa sporcuları iklim ve çevre krizine normal yasanti süren insanlardan çok daha fazla tanık oluyor. İklim değişikliğinin yol açtığı felaketleri yıllardır takip eden doğa sporcuları değişimleri günbegün yakından izleme fırsatına sahip. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda doğa sporları iklim değişikliğinden olumsuz etkileniyor. İklim değişikliği sporcularını hem çalışma alanını yok ediyor hem de hayatlarını tehlikeye atıyor. Dağ sporlarında buzulların erimesi kaya çürümesi, akarsuların yön

değiştirmesi ve dağ yataklarında oynamalara neden olduğu için sporcular yıllardır takip ettikleri rotaları değiştirmek zorunda kalarak kaybolabiliyor veya kaza geçirebiliyor. Denizde ise gittikçe artan kirlilik görüş mesafesini kısıtlıyor ve sporcuların sağlığını riske atıyor. Profesyonel dağcı ve dağ rehberi Tunc Fındık, dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye’de de giderek daha fazla sert yağış ve fırtına görülmesine, kış aylarında hava sıcaklığının artmasına dikkat çekti. 1970 ve 80’lerde Aladağlar, Kaçkar, Ağrı ve Reşko gibi tırmanış yapılan dağların tepesinde yaz ay-

larında bile yoğun kar ve buz olduğunu ancak son yıllarda böyle bir birikimin kalmadığını, üstelik ciddi bir kuraklık olduğunu söyleyen Fındık, “Erzurum’da eskiden kış aylarında -40 dereceyi görürdük, artık -2, -3 seviyelerinde kalıyor dolayısıyla hiçbir şey donmuyor. Kuraklık aynı zamanda su kaynaklarının azalmasına da neden oluyor” ifadelerini kullandı. Serbest dalış milli takım sporcusu ve dünya rekortmeni Şahika Ercümen ise son yıllarda balıklardan çok plastiklerle yüzdüğünü söyledi. Ercümen aynı zamanda Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

(UNDP) Türkiye’nin Sudaki Yaşam Savunucusu olarak yaptığı çalışmalarla Türkiye denizlerinde artan kirlilik ve istilacı yabancı türlerle dikkat çekmek için çalıştığını belirtti. Ercümen, “Türkiye’de hava sıcaklıklarının artmasına ek olarak iklim yönetimindeki ihmallerden kaynaklanan müsilaj gibi sorunlarla ilgili de aktif olarak çalışıyorum” dedi. Türkiye denizlerindeki sıcaklık, kirlilik ve istilacı türlerin ekosistemleri tehdit ettiğini söyleyen Ercümen, birçok canlıların kuzeye ve daha yüksek rakımlara doğru göç ettiğini söyleyerek tehlikenin boyutuna dikkat çekti.

DÜNYADA HER 5 SANİYEDE BİR FUTBOL SAHASI BÜYÜKLÜĞÜNDE TOPRAK YOK OLUYOR

TEMA Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç, Dünya Toprak Günü dolayısıyla yaptığı açıklamada, karasal ekosistemlerde yaşamın temelini toprak olduğunu söyledi.

Tüm karasal canlıların ve insan yaşamının da toprağa bağlı olduğunu belirten Ataç, "Toprak; gıda güvenliği, su temini, biyolojik çeşitlilik, fakirliğin azaltılması, iklimin düzenlenmesi demektir. Tarih toprağı koruyan medeniyetlerin yükseliş, ona zarar veren medeniyetlerin medeniyetlerince yıkılış örnekleri ile doludur." diye konuştu.

Ataç, toprağı korumanın sürdürülebilir bir yaşam ve sürdürülebilir kalkınma olduğunun altını çizerek, şöyle devam etti:

"Bu nedenle TEMA Vakfı olarak varoluş nedenimiz yaşama yani toprağa sahip çıkmak ve onu korumaktır. TEMA Vakfı'nın bu bakışı Birleşmiş Milletler'in 20 Aralık 2013 tarihinde yapılan 68. oturumunda uluslararası bir boyut kazanmış ve 5 Aralık, Dünya Toprak Günü ilan edilmiştir. Buradaki temel amaç; insanların toprağın önemi ve korunması konusundaki farkındalığını artırmaktır. Biz de kurulduğumuz günden bugüne tam 29 yıldır tüm çalışmalarımızın temelini toprağı koyuyor, gıdanın güvencesi tarım topraklarına, toprağın üzerinde yeşeren ve yaşamsal önemi tartışmasız olan ormanlar ve meralarımıza sahip çıkıyoruz. Bu anlamda toprağı saygı sunmanın ve toprağın yaşamsal yerini kutlamanın önemine gönülden inanıyoruz."

"ÜLKEMİZDEYSE HER YIL 642 MİLYON TON TOPRAĞIMIZ EROZYONA UĞRAMAKTADIR"

Hem dünyada hem de Türkiye'de toprak bozulmasının en yaygın ve en büyük sebeplerinden birinin erozyon olduğunu vurgulayan Ataç, toprak bozulmasının toprağın sağlığını bozulması, üretkenliğinin azalması ve potansiyel hizmet üretme kapasitesinden uzaklaşması anlamına geldiğini anlattı.

TEMA Yönetim Kurulu Başkanı Ataç, dünyada her yıl ortalama 75 milyar ton toprağın erozyona uğradığını belirterek, "Bu durum, her 5 saniyede, bir futbol sahası büyüklüğünde toprağın su ve rüzgarla taşınması demektir." dedi.

Ataç, "Dünyada her yıl ortalama 75 milyar ton toprak erozyona uğruyor. Bu durum, her 5 saniyede, bir futbol sahası büyüklüğünde toprağın su ve rüzgarla taşınması demektir. Ülkemizdeyse ne yazık ki her yıl 642 milyon ton toprağımız erozyona uğramaktadır. Bu ortalama olarak, bir hektarda her yıl 8,24 ton, başka bir ifadeyle her yıl 0,6 mm toprağın erozyona uğraması, 15 yılda 1 santimetre toprağın taşınması anlamına gelmektedir. Toprağın 1 santimetresinin oluşması için 500 yıl gerektiği dikkate alındığında topraklarımızın doğal oluşum hızından 33 kat daha fazla erozyona uğradığı açık olarak görülmektedir." ifadelerini kullandı.

TEMA Yönetim Kurulu
Başkanı Deniz Ataç

Toprağın milyonlarca canlı varlığın yaşadığı ve etkileşim içinde bulunduğu bir ekosistem olduğunu aktaran Ataç, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Toprakta sadece çok sayıda canlı bulunmakla kalmaz, aynı zamanda bu canlılar çok fazla çeşitlilik de gösterir. Toprak biyolojik çeşitliliğini oluşturan bu organizmalar yaşam döngülerini, toprak içinde ya da toprak yüzeyindeki üst toprak katmanında geçirirler. Ne yazık ki erozyon, toprak biyolojik çeşitliliğine ev sahipliği yapan, organik madde açısından toprağın en değerli kısmı olan üst toprağın taşınmasına ve kaybına sebep olmaktadır. Kısacası toprak çeşitliliğini, üretkenliğini kaybetmekte ve geleceğin gıda güvenliği riski artmaktadır. Tarımsal ürünlerde erozyon kaynaklı üretim kaybı yüzde 50'lere ulaşabilmektedir. Ormansızlaşma, meralarda aşırı otlatma ve toprak koruma tedbirleri alınmaksızın yapılan tarım uygulamaları da erozyonun en temel sebeplerini oluşturmaktadır. Arazi tahribatına neden olan bu faaliyetlerin iklim değişikliğinde de önemli rolü bulunmaktadır. Atmosferdeki karbon birikiminin yüzde 23'ü arazi tahribatından kaynaklanmaktadır. Bugün iklim değişikliğiyle artan sağanak yağışlar, erozyonun şiddetini de artırmaktadır. Artık iklim değişikliği ile mücadelede, toprak karbon stokunun korunması ve artırılması gerektiği tüm dünya tarafından sıkça dile getirilmektedir. Bu anlamda tahrip olmuş orman ekosistemlerinin restorasyonu, mera ıslah çalışmaları ve toprak dostu sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaşması, erozyonla mücadele kadar doğrudan gıda güvenliğinin sağlanması ve iklim değişikliğiyle mücadele için de büyük önem taşımaktadır."

Türkiye, BM Barselona Sözleşmesi'nin 22. Taraflar Konferansına ev sahipliği yapacak

Birleşmiş Milletler Çevre Programı Akdeniz'in Deniz Çevresinin ve Kıyı Alanlarının Korunması (Barselona) Sözleşmesi'nin 22. Taraflar Konferansı (COP22) 7-10 Aralık tarihlerinde Türkiye'de yapılacak.

Antalya'da düzenlenecek COP22 zirvesinin teması, "Mavi Bir Akdeniz'e Doğru: Çöpsüz Miras Bırakmak, Biyolojik Çeşitliliği Korumak, İklim Dengesini Sürdürmek" olarak belirlendi. Konferansa Akdeniz'e kıyısı olan 21 ülkeden çevre bakanları, bakanlık temsilcileri, delegeler, Avrupa Birliği (AB) ve Birleşmiş Milletler (BM) temsilcileri katılacak. Barselona Sözleşmesi kapsamında, Akdeniz çevresinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması için kıyıdaş ülkeler arasında iş birliği çalışmaları yürütülüyor. Akdeniz'de kirliliğe odaklanan Sözleşme; etkili kıyı yönetimi, biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilir kalkınmanın başarılı bir şekilde sürdürülmesini hedefliyor. Türkiye Büro Başkanlığı devralacak Türkiye'nin 1982'de taraf olduğu Sözleşme'nin 22. Konferansında, Akdeniz için Orta Vadeli Strateji Belgesi'nin onaylanması, Akdeniz'de biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik 2020 sonrası eylem planının uygulamaya konulması ile Akdeniz'in çevresel açıdan korunması ve iyileştirilmesine yönelik önemli kararların alınması bekleniyor. Toplantı sonrası Türkiye, iki yıllığına Barselona Sözleşmesi Sekreteryası Büro Başkanlığı görevini İtalya'dan devralacak.

Program kapsamında, 8 Aralık akşamı bakanlar resepsiyonu düzenlenecek. Resepsiyonda BM Çevre Programının (UNEP) 50. yıl etkinliği gerçekleştirilecek. Programın 3'üncü günü olan 9 Aralık'ta ise bakanlar oturumu düzenlenecek. Bakanlar oturumu günü, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın ev sahipliğinde BM Çevre Programı İcra Direktör Yardımcısı Joyce Msuya'nın katılımıyla "Akdeniz'deki Kadın Liderler Yuvarlak Masa Toplantısı" yapılması planlanıyor. Akdeniz dünyada bilinen deniz türlerinin yüzde 18'ine ev sahipliği yapıyor Akdeniz okyanus yüzeyinin yüzde birini kaplamasına rağmen 17 binden fazla deniz türüne ev sahipliği yapıyor. Dünyada bilinen deniz türlerinin yaklaşık yüzde 18'ini barındırıyor ve bunların yaklaşık yüzde 25'inden fazlası dünyanın başka hiçbir yerinde görülmeyen canlılar sınıfında bulunuyor. Kıtalararası kıyılarda yaşayan ulusların kullanımı nedeniyle büyük baskı altındaki kırılmalı bir kıyı ve deniz ekosistemi olan Akdeniz, nispeten sığ ve yarı kapalı bir deniz özelliği taşıyor. İnsan faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel baskılar altındaki Akdeniz yoğun balıkçılık, artılmamış **su** deşarjı, yoğun gemi trafiği ve yoğun turizm faaliyetlerinin

getirdiği yükleri barındırıyor. Sözleşmeye taraf ülkeler, Akdeniz'i su altındaki deniz yaşamıyla da paylaştığı için biyoçeşitliliği ve ekosistemleri koruma ve muhafaza etme noktasında neler yapılabileceği de COP22'de masaya yatırılacak. Orman yangınları, deniz çöpleri, kara ve deniz kaynaklı kirlilik, biyolojik çeşitlilik kaybı ve **iklim değişikliğinden** kaynaklanan doğal afetler, Akdeniz için dikkate alınması gereken güncel bir sorun haline geldi. Yakın zamanda yayınlanan Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Raporu'na göre, Akdeniz, deniz seviyesinde ve deniz yüzeyi sıcaklığında ve orman yangınlarının sayısında artışla yakın dönemde karşı karşıya kalacak. Uluslararası raporlar, Akdeniz bölgesinin bugün ciddi sorunlar yaşadığını gösterirken çalışmalar, Akdeniz Havzası'nın biyolojik çeşitliliğini etkileyen deniz çöpi, **iklim değişikliği**, kara ve deniz kaynaklı kirlilik gibi çevresel değişikliğin hakim faktörlerinin ve olumsuz etkilerinin azaltılmasıyla korunabileceğine işaret ediyor. Bu noktada, Akdeniz bölgesinde gelecekteki yol haritasının kıyı ülkelerince belirlenmesi hedefleniyor. 6Salgın ile kullanımı artan tek kullanımlık plastikler ve deniz çöpi sorununun da bertaraf edilmesi konusu da konferansta ele alınacak. AA

SİGORTA SEKTÖRÜ YOL AYRIMINDA, BAŞROLDE YENİ ALANLAR OLACAK

"Sigorta sektörü önemli bir yol ayrımında..." Dünyanın önde gelen danışmanlık şirketlerinden Bain&Company, yaptığı bu değerlendirme oldukça dikkat çekici... Bain&Company, hazırladığı "Sigorta

Yeni riskler sektörü 10 trilyon dolar büyüklüğe taşıyacak

Bain&Company'nin hazırladığı rapor sigorta sektörünün önemli bir yol ayrımında olduğunu dikkat çekti. Sektör yeni risklerle beraber yeni alanlara kayacak. Siber suçlar, dijital varlıklar, iklim değişikliği ve bulaşıcı hastalıklar yeni dönemin başrol oyuncularını olacak. Sektör yeni risklere yönelik geliştireceği çözümlerle 2030'da 10 trilyon dolar büyüklüğe ulaşacak.

2030: Riskler Arttıkça Sigortacılar Korumayı Önelemlerle Pekiştiriyor" başlıklı yeni rapor, sektörün önemli bir yol ayrımında olduğunu dikkat çekerken, otomobil ve hayat sigortası gibi doğmuş segmentlerde

risklerin aynı kaldığı veya azaldığını vurguluyor. Buna karşılık risklerin siber suçlar ve dijital varlıklar gibi yeni alanlara kaydığı, iklim değişikliği ve bulaşıcı hastalıklar gibi diğer alanlarda da iyice yükseldiği

vurgulanıyor. Bu değişimler sigorta sektörünün yeni roller üstlenmeye itiyor. Raporla sektörün yeni alanlara yönelik geliştireceği çözümlerle 2030'da 10 trilyon dolar büyüklüğe ulaşacağına dikkat çekiliyor.

İklim değişikliği Türkiye için büyük bir tehdit

YÖNETİCİLERE ÖNEMLİ NOT:

Rotayı çizmeye yardımcı olacak beş soru

Başarılı olmak isteyen yönetici ve ekipler stratejilerini bütünlüklü bir şekilde gözden geçirmenin yararını görecek. Bazı konular sektörden sektöre farklılık gösterebilir, ama birkaç ana stratejik soru bütün sigortacılar için geçerliliğini koruyor.

■ Riskleri önlemek ve azaltmak için müşterilerle nasıl bir etkileşim içinde olmalıyız? Riski transfer etmekten riski azaltmaya ve önlemeye geçiş, çok daha riskli bir dünyada sigortacılar, müşteriler ve düzenleyici kurumlar için kritik öneme sahip olacaktır.

■ Gönüllü sigortaya katılmalı mıyız? Mobilite gibi bazı alanlar kaçınılmaz olarak gönüllü sigortaya geçecek. Bunu aktif bir şekilde desteklemek, reddetmek veya ikisi arasında bir tutum benimsemek konusunda her şirket kendi kararını vermelidir.

■ Müşteriye doğrudan dağıtım kanalına ihtiyacımız var mı? Doğrudan müşteriye pazarlama yapan sigorta teknoloji şirketlerinin artan rekabeti karşısında birçok önde gelen şirket, doğrudan iş payını artırmaya ve acenteleri aradan çıkarmaya yönelik dijital modelleri devreye sokuyor.

■ Çin'de olmamız gerekiyor mu? Gerekliyse nasıl yapacağız? Gerekmiyorsa büyüme için başka nereye odaklanabiliriz? Çok uluslu şirketlerin Çin'de kazanmasının çok zor olduğu görüldü. Hayat ve sağlık sigortalarda pazarda yaklaşık %8 pay almalarına rağmen son yıllarda hasar ve kaza sigortasında hayli zorlandılar, pazar payları %2 düzeyinde kaldı.

■ Alternatif sermaye seçeneklerini ne kadar aktif bir şekilde araştırmalıyız? Alternatif sermaye seçenekleri sigortacılar için giderek daha erişilebilir olacak. Özellikle reasüransın bir türü olarak felaket tahvillerinde ve diğer işlerde, hayat ve özel emeklilik sigortalarda özel sermaye aracılığıyla alternatif seçenekler yaygınlaşacak.

zararları karşılamadı. Konuyu değerlendiren Bain & Company Türkiye ortaklarından Emre Demircan, "İklim değişikliği riski Türkiye için de ciddi bir tehdit olarak karşımıza çıkıyor. 2050 yılına geldiğimizde 23 şehirde sıcaklığın 1.5 derece üzerinde olması bekleniyor. Önümüzdeki 5 yıllık süreçte bile iklim değişikliğinden etkileri hissedilebilir olacak. 1900-2020 yılları arasında gerçekleşen doğal afet sayısı baz alınarak hesapladığımız iklim riski seviyesine göre yüksek ve çok yüksek risk grubundaki şehirlerin sayısı 32 iken, 2025 yılındaki sıcaklık ve yağış değişimi de göz önünde bulundurularak hesaplanan iklim değişikliği riskine göre bu risk kategorilerindeki şehir sayısının yüzde 50'ye yakın artacağı öngörülmekte" dedi.

RİSK VE KORUMA HIZLI EKONOMİK BÜYÜMEYE SAHİP ÜLKELERE KAYIYOR

Risk ve koruma aynı zamanda coğrafi olarak da hızlı ekonomik büyüme için kritik öneme sahip ülkelere kayıyor. Bain & Company'nin araştırması sigorta sektörünün küresel satışlarındaki büyümenin dörtte birinden fazlasını 2030'a kadar Çin'den geleceğini ortaya koydu. Ancak yoğun rekabet ve yerli şirketleri gözeten mevzuat nedeniyle çok uluslu sigorta şirketlerinin çok azı Çin pazarına girebilir. Bain & Company'nin Makro

Trendler Grubu lideri Andrew Schwedel, "Sigorta pazarının gelişmemiş ve koruma düzeyinin düşük olduğu, özellikle yükselen ekonomilerde çok ciddi sonuçlar yaşanabilir. Ancak gelişen teknolojiler ve artan veri sayesinde sigorta şirketlerinin önümüzdeki 10 yılda sektörün ana fonksiyonunu zararı tazmin etmekte zorlanarak kontrol etmeye dönüştürme şansı var. Hatta bunun sektör için bir görev olduğunu söyleyebiliriz" dedi.

Yeni teknolojiler riskleri ve maliyetleri azaltabilir

Sigortacılar artık otomasyon veya nesnelere interneti gibi teknolojileri kullanarak her türlü riski tespit etmek, önlemek ve azaltmak için müşterileri ile doğrudan birlikte çalışıyor. Raporla göre bu teknolojiler verimliliği yüzde 50'ye kadar artırmak ve hasar ödemelerini yüzde 20'ye varan oranlarda azaltmak suretiyle operasyonel maliyetleri de indirebilir. Bu tasarrufun bir kısmı kârlara akarken, rekabetin dinamikleri koruma fiyatlarının genel olarak azalmasına yol açacak. Bu da sigortanın pazar derinliğini artırırken sektörün büyümesini hızlandıracak.

İyi ve kötü risklerin yolları ayrışacak

Sigortacılar riskleri anlamak, önlemek ve azaltma konusunda şimdiye kadar görülenmiş kazanımlar sağlayan teknolojiyi ve veri analizinin aynı zamanda kötü riskler üzerindeki baskıyı artırmaması bekleniyor. Bu durum bazı alanlarda fiyatların çok yükselmesine, koruma sağlanmamasına veya daha fazla yasal düzenleme yapılmasına yol açacak. Sigortacılar göre bu eğilimin üç temel sonucu olacak: California'daki arman yangınları gibi bazı hasar riskleri koruma sağlamak için çok pahalı hale gelecek; ağır segmentasyon ve poliçe fiyatlarındaki ayrımcılık risk havuzunun özünde bulunan sübvansiyonları zayıflatacak ve karbon yoğun enerji üreticileri gibi gözden düşmüş sektörler üzerindeki kamuoyu baskısı artacak. Korumamız gerekenler ve onları nasıl koruyacağımız konusundaki değişiklikler sigorta sektöründeki geleneksel değer zincirini bozdu. Sonuçta sigorta yetkinlikleri ayrışıyor ve bu da geleneksel, entegre sigorta şirketinin rolünü tartışılır hale getiriyor. Bu fırsatı gören ve yeni teknolojilerin sağladığı olanaklardan cesaret bulan birçok yeni kuruluş sigorta teknoloji şirketi, büyük teknoloji platformları ve otomotiv gibi diğer sektörlerin lider şirketleri yeni iş modelleri geliştirerek bu değer zincirinin en kârlı halkalarını hedeflemeye başladı.

Brüt yazılı poliçe hacminin 2030 itibarıyla 700 milyar dolar seviyesine ulaşacağı tahmin edilen gönüllü sigorta ve yetkinlikleri bir hizmet olarak sigorta sektörünü yeniden şekillendirecek. Bunun etkisi sektöre göre değişecek, ancak en büyük etkisini otomobil, seyahat ve gayri menkul gibi sigortanın satışlara veya rezervasyonlara eklenebileceği sektörler üzerinde olması bekleniyor.

Karbon ayak izimizi azaltmak için neler yapabiliriz?

Küresel ısınma ile mücadele sadece hükümetlerin, şirketlerin ya da örgütlerin üstlenmesi gereken bir sorumluluk değil, bireylerin de acilen yaşamlarının merkezine koymaları gereken bir durumdur. "Küresel ısınmaya karşı kayıtsız kalamam. Ben de bir şeyler yapmalıyım" diyen herkesin günlük yaşantısında yapabilecekları şeyler vardır. Neler mi? Bakalım:

- Benim kışağım 70'li yıllara ait bir reklam filmi çok iyi hatırlarlar. Çok da sevilen, ağzından eksik olmayan da bir şarkısı vardı bu reklamın. Üst katta oturup soğuktan donan bir kat sakini "Yak şu kaloriferi kapıcı donuyoruz," derken, alt katta oturan ve sıcaktan bunalan sakini ise "Söndür şu kaloriferi pişiyoruz. Üstelik paramız boşa gidiyor. Yöneticimiz uyuyor mu?" diye bağırırdı. Devamında ise "Çatıyı İzocam'la kapladım. Üst kattakiler donmuyor, alt kattakiler pişmiyor, benim de kışımaktan tabanlarım şişmiyor" diyen mutlu bir apartman görevlisi görüntüsü ile sona ererdi bu reklam.

Reklamı yapılan şey bir yönetim malzemesiydi. Siz de küresel ısınma ile mücadeleye öncelikle yaşadığınız mekanla başlayın ve evinizin yalıtımını gözden geçirin. Eksikleri giderin; özellikle pencere ve kapı kenarlarından hava akımını önleyecek şekilde onarımlarını yapın; tavan, taban ve duvarların yalıtımını güçlendirin. Bu yolla sağlayacağınız ciddi enerji tasarrufu ile harcadığınız para size fazlasıyla geri dönecektir. Eğer bu reklam filmi bugün çekilmiş olsaydı, eminim apartmanın yalıtım sayesinde karbon ayak izinin azalacağı da diyaloglara eklenirdi.

- Isınmada gaz veya akaryakıttan temiz enerjiye geçin. Fosil yakıt **iklim değişikliğini** başta gelen nedenidir. Ancak fiyat avantajı nedeniyle hala tercih edilmektedir. Fakat alternatif kaynakların maliyeti de her geçen gün aşağı geliyor. Takip edin.
- Kullanmadığınız zaman elektik ve elektrikli aletleri kapalı tutun. Böylece hem karbondan hem de paradan tasarruf edebilirsiniz. Aydınlatmada tasarruflu ampulleri tercih edin. Makineleri kullanırken taranzını değiştirin. Üç tabak ve bir bardak için ya da iki tişört ve bir

havlu için makine çalıştırmayın. Dolmasını bekleyin. Bulaşık makinesine koyacağınız kapları önceden su ile uzun uzun yıkamayın, bırakın bu işi makine yapısın.

- Elektrik tarifesinde yeşil enerji sağlayan şirketlerin yeşil tarifelerini geçerek de karbon salımlarını azaltabilirsiniz.
- Tüketirken atık gıda üretiminizi azaltın. Yemek porsiyonlarını azaltmak ve sofrada artan yemekleri sonraki günlerde tüketmek için saklamak hem parasal hem de çevresel etki açısından önemli. Unutmayın dünyada üretilen gıdaların yüzde 30'u çöpe gidiyor.
- Kırmızı et tüketiminizi

azaltın. Küresel çapta seragazlarının yaklaşık yüzde 15'inin kaynağı et ve süt ihtiyacımızı karşılamak için çiftliklerde yetiştirilen hayvanlardır. Dolayısıyla et ve süt tüketiminizi azaltmak karbonsuzlaşma yolunda önemli bir adımdır.

- Araba kullanımı azaltmak da küresel ısınma ile mücadeleye önemli katkı yapar; çünkü ulaştırma küresel karbondioksit kirliliğinin yüzde 25'inin müsebbibidir. Arabasız bir hayat ideal olanı ama toplu taşıma sistemlerinin zayıflığı nedeniyle ülkemizde çok fazla uygulanabilir değil. Yine de kullanım sıklığını azaltmak önemli bir adım olacaktır.

Fırsat buldukça yürüyen ya da bisiklet kullanabilen bir hayat tarzına yönelmek hem sağlıklı, hem gezegen, hem de bütçe için şarttır. Diğer önemli bir adım ise toplu ulaşım tercih edilmesi ya da aynı yöne seyahat edenlerin ayrı ayrı araçlarda gitmek yerine araç paylaşmalarını olacaktır.

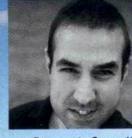
- Eğer araç kullanmak zorunluysa o halde elektrikli ya da hibrit araçlara yönelmekten başka bir yol yok. Buradaki ana problem elektrik bataryasının kapasitesi ve şarj edilmesidir. Bu noktada hala teknoloji ve lojistik anlamında gelişmesi gereken çok yol var. Ama eminim, bu teknolojik ilerleme de süratle gerçekleşecektir.
- Uçaklarla seyahat zorunlu olmadıkça yapmamak da önemli bir adım; çünkü uçaklar en fazla karbon salımı yapan ulaşım araçlarıdır. Özellikle iç hat uçuşları kişi başı yapılan kilometre bazında ciddi bir emisyon etkisi yaratıyor. Bu durumda iç hatlarda uçmak yerine daha az karbon salan tren yolculuklarına yönelmek faydalı olabilir.
- Giysi ya da ayakkabı almadan önce iyi düşünün. Gerçekten ihtiyacınız var mı? Çünkü alınan her şey için su ve enerji harcanacaktır. Satın alınan şeylerin yeni üretilmiş olması da gerekmiyor. Uygun

olduğunda ikinci el giyim eşyası almak bir çözüm olabilir. Son yıllarda ikinci el eşyanın alınıp satıldığı birçok internet sitesi ve platform açıldığını unutmayın. İkinci eli alıp satmak artık daha da kolaylaştı.

- Aynı şekilde eskiyen giyim eşyanının onarılması da mümkündür. Ekonomik krizin de etkisiyle ayakkabı tamircilerini ve terzileri daha fazla kullanır olduk. Bu alışkanlık krizler son bulduğunda da sürsün.
- Elektrikli ev aletlerinin enerji verimliliğinin dikkat edin. Özellikle çamaşır ve bulaşık makineleri ile buzdolaplarının enerji verimliliği olması hem tasarruf hem de karbon ayak izi açısından gereklidir.
- Geri dönüşümü hayatınızın parçası yapın. Ambalajları kağıt, cam ve plastik oluşuna göre ayrı ayrı atın. Umarım belediyeler de bizlerin ayrıştırdığı atıkları toplarken tekrar bir araya getirmezler. Ayrıştırma sisteminin kurulmasına şiddetle ihtiyaç var. Yerel yönetimler bu işe hız vermeli.
- Yaşadığınız ortamı ağaçlandırın, yeşillendirin. Ağaçlar karbondioksiti atmosferden çekecek karbon kirliliğini tersine çevirecek güce sahiptirler.

Havanın
kokuşu

Bünyamin Sürmeli
bunyamin.surmeli@haberglobal.com.tr

Çevre sorunlarına çözümler

2021'in bu son ayında tüm yıl neler oldu, öne çıkan durumlar nelerdi, şöyle bir toparlayalım konuşalım diye düşündüm önce. Fakat sonra **iklim değişimi**, hava kirliliği, plastik atıklarında artış, ormansızlaşma derken bir ton felaket başlığı olacak diye vazgeçtim.

Yeni yıla pozitif enerjilerle girelim dedim ve bu zamana kadar dünyaca bir araya gelip çözüm bulunan çevre sorunlarının birkaçından bahsetmeye karar verdim. Bir nevi başan hikâyelerinden söz edeceğim bu defa. Biraz da çözümlerden konu açıp, güzel umutlar geliştirelim.

ASİT YAĞMURLARI VE EMİSYON ÜST SINIRI

Özellikle su ekosistemini mahveden asit yağmurları 1970'lerin ve 80'lerin büyük bir problemiydi. O yıllarda İskandinavya bölgesinde, yer yer de Kuzey Amerika'da asit yağmurları büyük tahribatlara yol açıyordu. Nehir ve göllerde balıklar kayboluyor, bazı ormanlarda ağaçlar bütün yapraklarını döküyordu. Suların rengi değişiyor, tarım ürünleri zarar görüyordu. Bunun kaynağı, kömür yakan elektrik santralleriydi. Çünkü bu santrallerden yayılan kükürt dioksit gibi gazlar hem uzun mesafeler katedebiliyor hem de kimyasal dönüşümlerden geçip buluttaki su damlacıkları tarafından emiliyor. Bunun sonucu da maalesef asit yağmurları olarak dönüyor. O yıllarda gazete manşetlerini kaplayan bu felaketlerin yerini asit yağmurlarının tehlikeleri hakkında bilgilendirici mesajlar alınca iyileşme başladı. Tabii başta bu yeterli gelmese de, inkâr eden taraflar olsa da bilimsel somut veriler ortaya konunca işin seyri değişmeye başladı. Ve nihayetinde bu yağmurlara neden olan kirlenici

maddelerin kontrol altına alınabilmesi için uluslararası anlaşmalar imzalandı. Amerika'daki Temiz Hava Yasası'nda yapılan değişikliklerle emisyon üst sınırı getirildi ve şirketler bu zararlı gazları azaltması için teşvik edildi. Belirlenen bu üst sınır, her sene daha da aşağı çekilerek en sonunda başarıya ulaşıldı. Yer yer hâlâ bu yağmurlardan görülsa de bu konuda dünyaca büyük bir başarı elde edildiği bir gerçek.

TÜM ZAMANLARIN EN BAŞARILI ÇEVRE ANLAŞMALARINDAN BİRİ

Montreal Protokolü. Orada olmasaydı, belki de dünyada yaşamın bile var olmayacağı ozon tabakası ile ilgili uzlaşılın protokol. Ozon tabakasına, güneşin zararlı ultraviyole ışınlarından bizi koruyan atmosferdeki örtümüz diyebiliriz. İşte bu örtü 1985 yılında en büyük hasarını yaşadı. Çünkü o yıllarda aerosol sprey tüplerde, plastik köpükte, parfümlerde, soğutucularda, beyaz eşyalarda çok fazla kullanılan bir madde vardı: Kloroflorokarbon. Bu zararlı maddenin aşırı artışı yüzünden ozon tabakası 1970'lerde zayıflamaya başlamıştı zaten ve 85'te bütün Antarktika'yı kaplayacak bir delik oluştu. Bunun haberi duyurulduktan sonra bütün dünya alarma geçti. Sanayi, bilim, politika insanları hep birlikte bir çözüm aradı ve nihayet tüm dünya liderleri bir araya gelip 1987 yılında Montreal Protokolü'nü imzaladı. Bilim insanları eğer Montreal Protokolü olmasaydı atmosferde şu anda yüzde 30 daha fazla karbondioksit olabileceğini tahmin ediyorlar. Çünkü

CFC'ler karbondioksit depolamak için önemli olan bitkilerin büyümesini de engelliyor.

KURŞUNLU BENZİN DEVRİ HENÜZ KAPANDI

1970'lerde en çok kullanılan otomobil yakıtıydı ve ciddi sağlık problemlerine yol açıyordu. 1922'de kullanımı başlayan kurşunlu benzine, yetmiyormuş gibi, şirketler ek kurşun kimyasalları kattı; benzinin daha etkin yanması için. Ancak bu benzinin türü egzoz aracılığıyla havaya kurşun parçacıkları salıyor. Bu parçacıkların sağlığa zararı çok büyük, bulunduğu kalp krizi, felç, çocuklarda zihinsel gelişimde bozukluklar gibi birçok hastalığa sebebiyet verebiliyor. İşte bu yüzden devletler, kuruluşlar, bilim insanları, sanayi sektörü toplandı ve bir uzlaşma sağlanarak 1980'lerde kurşunlu benzine yasak getirildi. Bu sayede gelişmiş ülkelerde kullanımı sona ermiş oldu. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)'na göre, kara yolu araçlarında kurşunlu yakıt kullanımının yasaklanması yılda 1.2 milyondan fazla ölümü önledi. Ancak bu bir anda biten bir sorun olmadı, 2000'lerin başında hâlâ kurşunlu benzini kullanan birçok ülke vardı. 2021, en son Cezayir'in de kullanıma son vermesiyle kurşunlu benzinin devrinin kapandığı yıl olmuş oldu.

Bu tarz gelişmeler dünyamız için bizim için gerçekten çok önemli. Birçok çalışma gösteriyor ki, zararlı aktivitelerden kurtulmak çok büyük faydalar sağlıyor. Mesela Kaliforniya Eyalet Üniversitesi'nin bir araştırması, kurşunlu yakıt kullanımının yasaklanması ile çocuklar arasında zeka seviyelerini iyileştirirken küresel ekonomi için yılda 2,45 trilyon dolar tasarruf sağladığını gösteriyor. Maddi ve manevi kazançlar bunlar aslında.

Peki şimdi önümüzde pandemiden bile daha etkili ve tehlikeli olduğu sık sık dile getirilen **iklim değişimi** sorunu var. Yıllarda da uğraştığımız, etkilerini gördüğümüz bir problem bu. Daha da güçlü şekilde göreceğiz bu etkileri. Peki çözüm yok mu? Var tabii ki. İşte az önce konuştuğumuz her örnek bir başarı hikâyesi. İnsanların bir araya gelip ortak sorunlarına çözüm aradığı ve birbirlerini dikkate alarak bu çözümü de buldukları gerçek örnekler bunlar. ✨

T TÜKETİM
Sürdürülebilirlik

“Maliyet büyümeye engel”

%20

FUTUREBRIGHT'IN TÜRKİYE ARAŞTIRMASI ÜRÜNÜN SÜRDÜRÜLEBİLİR OLMASINA DİKKAT EDEN TÜKETİCİLERİN ORANINI YÜZDE 80 OLARAK HESAPLIYOR. ANCAK, BU ORAN, SATIN ALMA DAVRANIŞINDA BU YÜZDE 20'LERE DÜŞÜYÜR.*

%44

PwC Pulse anketine göre, sürdürülebilir alışverişe daha az ilgi gösterenlerin yüzde 44'ü, ana gerekçe olarak bu ürünlerin çok pahalı olmasını gösteriyor.

%60

Zeitgeist araştırmasına göre, ABD ve İngiltere'de tüketicilerin yüzde 60'ı, "maliyeti" çevre dostu ürünler satın almanın önündeki ana engel olarak gösteriyor.

- 50'si, ilk anketten bu yana daha çevre dostu hale geldiklerini söylüyor.
- Wageningen University & Research'ün yakın tarihli araştırmasına göre, sürdürülebilir ürünlere yapılan harcama, yüzde 7 artışla 2020'de 8.2 milyar doları buldu.
 - E.ON'un Renewable Returns araştırmasına göre, tüketicilerin yüzde 72'si, şirketlerin "iklim dostu" bir şekilde hareket edip etmediğine dikkat ediyor. Katılanların yüzde 65'i de çevreye zarar vermeyen ürün ile hizmetlerden yana tercihini kullanıyor.
 - Pandemiye tüketicilerin yüzde 34'ü 'yeşil' ürünler için daha fazla ödeme yaptı. Sürdürülebilir ürünler için yüzde 3 daha fazla ödemeye istektiler.

TÜRKİYE'DE DE BİLİNÇ ARTIYOR

WWF ile Economist Intelligence Unit (EIU) tarafından yürütülen, dünya nüfusunun yüzde 80'ini kapsayan rapora göre, 2016'dan bu yana Twitter'da doğaya verilen zarar ve biyoçeşitlilikle ilgili gönderiler yüzde 65, Google aramaları yüzde 16 arttı.

2019'da global düzeyde yapılan bir araştırmada ise katılımcıların yüzde 50'si değerlerini çiğneyen markaların ürünlerinden vazgeçeceklerini paylaştı. Bunun arkasındaki bir numaralı neden ise "çevreyi korumak"tı.

WWF-Türkiye Genel Müdürü Aşlı Pasinli, bu konudaki farkındalık ve bilinç düzeyinin son yıllarda ciddi bir yükselme eğilimi gösterdiğine dikkat çekiyor:

"Konda Araştırma tarafından hazırlanan Yuvam Dünya Derneği Türkiye'de İklim Değişikliği Algısı' araştırmasından çok önemli sonuçlar çıktı. Araştırmaya göre, her 3 kişiden 2'si iklim değişikliğinden dolayı ortaya çıkabilecek bir olay veya durumda başkalarına kıyasla daha fazla zorlanacağını belirtiyor ve kendini daha kırılgan hissediyor."

FutureBright tarafından Kasım ayında açıklanan "Türkiye'de Sürdürülebilirlik Raporu"na göre, katılanların yüzde 77'si iklim değişikliğini Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olarak görüyor. Unilever Türkiye, Orta Asya ve İran Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Seçkin, bu oranın geçtiğimiz yazdan önce yüzde 48 olduğuna dikkat çekerek, yaşadığımız

orman yangınları gibi felaketlerin insanların farkındalığını artırdığını düşünüyor. Araştırmalar, Türkiye'de tüketicilerin, iklim krizinin getirdiği kaygıları yaşadığını ve bunun alışveriş davranışlarına da yansıtıldığını ortaya koyuyor. Örneğin H&M Türkiye İletişim ve Sürdürülebilirlik Müdürü Pelin Atay Kuran, çevre dostu tüketim alışkanlığına sahip grubun sektörlerindeki paylarının yüzde 20-25 civarı olduğunu tahmin ediyor. Beymen Club Marka Direktörü Pınar Sezgin ise ABD ve Avrupada "yeşil tüketici" olarak tanımlanan grubun, Y ve Z kuşağı içindeki payının yüzde 50'ye çıktığına dikkat çekiyor: "Şu anda Türkiye'de düşük seyretse bile hızla yüzde 50'nin üzerine çıkacağını görüyoruz."

MODADA BEKLENTİ DEĞİŞİYOR

Uzmanlar, çevreye büyük etkileri nedeniyle "yeşil tüketici" etkisinin modada hızlı yükseleceğine inanıyor. Columbia Climate School'dan Renee Cho, insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının yüzde 10'undan ve küresel atık suyun yüzde 20'sinden küresel moda sektörünün sorumlu olduğunu söylüyor. Cho'ya göre moda, havacılık ve denizcilik toplamından daha fazla enerji kullanıyor. "Ayrıca, moda, Amerikalıların 1 yılda içtiği sudan daha fazlasından, 93 milyar metrik ton temiz su tüketiminden sorumlu." Dünyada bir yılda 150 milyar adet koleksiyon piyasaya sunuluyor. Ancak alınan kıyafetlerin yüzde 25'i giyilmiyor. Hemington Kurucusu Umut Boz, "Bunun sorumlusu

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
POLİTİKA VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

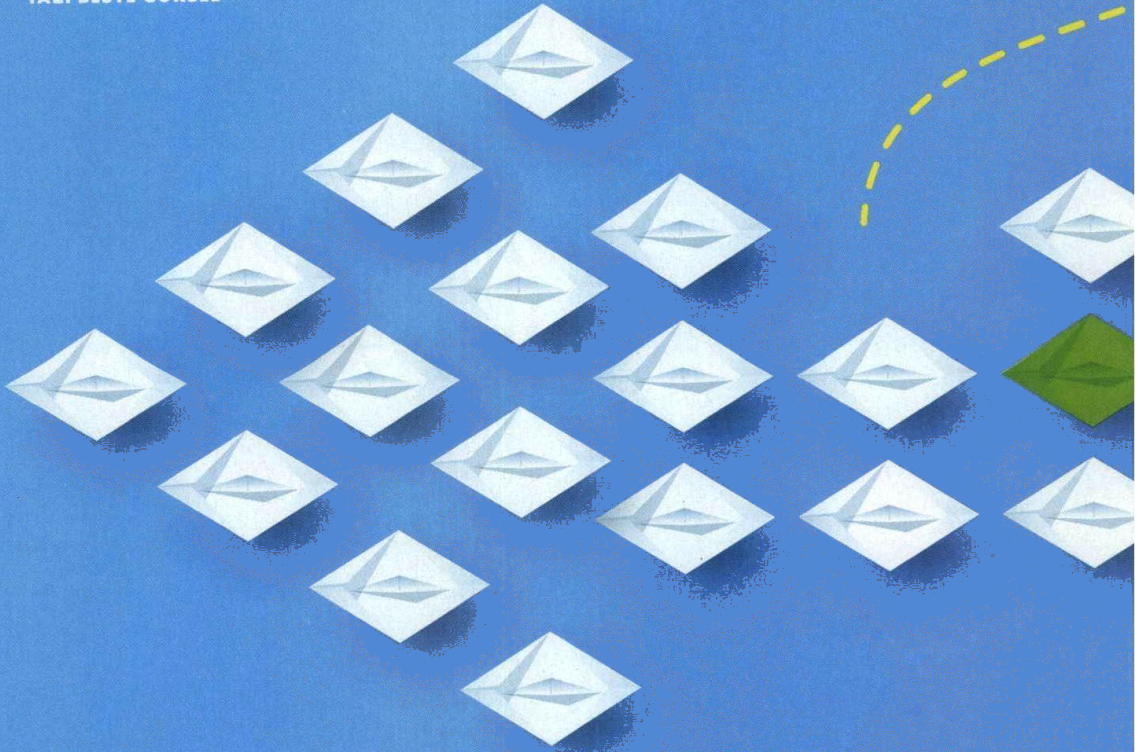
FC

No.
12

YEŞİL TÜKETİCİ DEVİRİMİ

GÜNÜMÜZDE TÜKETİCİLER, ŞİRKETLERİN ÇEVRESEL ETKİLERİNE VE BUNU AZALTMAK İÇİN ALDIKLARI ÖNLEMLERE SON DERECE ÖNEM VERİYOR, SATIN ALMA KARARI VERİRKEN ŞİRKETİN ÇEVRE GEÇMİŞİNE DE BAKIYOR. SAYISI VE BEKLENTİLERİ HER GEÇEN GÜN ARTAN BU "YEŞİL TÜKETİCİ" GRUBU, ÇOK SAYIDA SEKTÖRDE DİNAMİKLERİ DEĞİŞTİRECEK ETKİ YARATACAK.

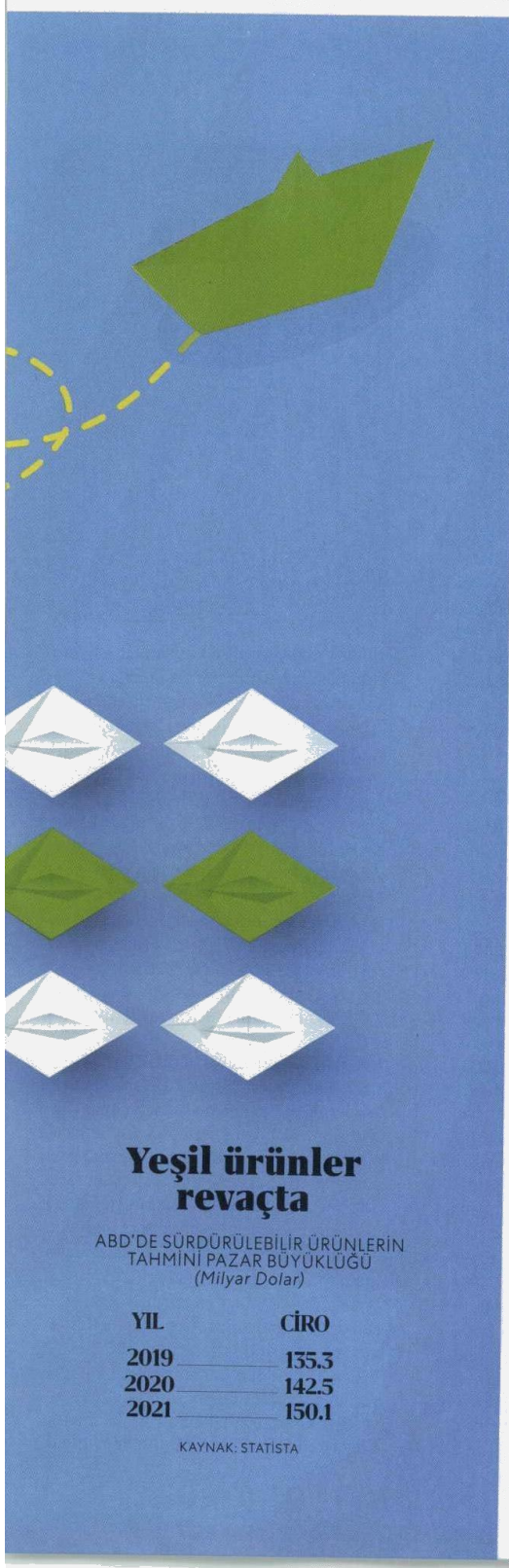
YAZI BESTE GÖKSEL

96 FASTCOMPANY.COM.TR

(0312) 985 06 10
www.iklimdernegi.org
info@iklimdernegi.org

Söğütözü Mahallesi 2177.Cadde Via Twins
Plaza Kat:20 No:10/B-133-134
ÇANKAYA/ANKARA

"İnsanlık için kırmızı alarm!" BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 6'ncı Değerlendirme Raporu'nu tanımlarken işte bu benzetmeyi kullandı. Çünkü, rapora göre, dünya 125 bin yıldır günümüzdeki kadar ısınmamıştı. Geçtiğimiz 5 yıl boyunca dünyanın sıcaklığı 1 derece arttı ve böyle giderse, küresel ısınmayı sınırlandırmamız gereken eşik olan 1.5 derece, 20 yıl sonra aşılacak. Guterres, dünyanın dört bir yanından çok sayıda kişinin gözlerini çevirdiği Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'ndaki (COP26) açılış konuşmasında ise bu krize yeter deme vaktinin geldiğinin altını çizdi: "Ya biz onu durduracağız ya o bizi durduracak. Kendimizi karbon ile öldürdüğümüz yeter. Kendi mezarımızı kazıyoruz."

COP26'da alınan kararlar, çevre aktivistleri başta olmak üzere birçok grubu hayal kırıklığına uğrattı da gelişmeler, iklim krizinin önüne geçmekte tüm paydaşların katılımıyla yapılacak mücadelenin kazanan strateji olacağını gösteriyor. İş dünyasının yaşanan bu yıkıcı krizdeki biriken payı düşünülürse, tüketicilerin elindeki gücün farkına varması ve şirketlerin hareketlerini yönlendirmesi, pek de şaşırlacak bir durum değil. Nitekim, bu yılın başlarında yapılan Zeitgeist araştırmasına göre, ABD ve İngiltere'deki her 10 internet kullanıcılarından 7'si büyük şirketlerin çevresel sorunları ele almak için daha fazlasını yapması gerektiğine inanıyor.

"YEŞİL TÜKETİM" YÜKSELİYOR

Tüketicilerin çevre dostu bir üretim sürecinden geçen, geri dönüştürülerek veya gezegenimizin kaynaklarını koruyarak üretilen ürün ve hizmetler talep etmesine dair bir eğilim olarak tanımlanan "yeşil tüketicilik" (green consumption), günümüzde hem şirketlerin hem bireylerin gündeminde her geçen gün daha fazla yer ediniyor. Guimei Zhao'ya göre bunun bir nedeni de yeşil tüketimin, sürdürülebilir endüstriyel kalkınmayı kolaylaştırabilmesi...

Çünkü, yeşil tüketiciler, çevre dostu paketleme seçeneklerini, mevsiminde tüketmek, enerji verimliliği yüksek cihazlar kullanmak, geri ve ileri dönüşüm, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak gibi sürdürülebilir alışkanlıkları benimsiyor. Bununla kalmıyor, bu konuda kaygı duyan ve soruna çözüm getiren markalardan alışverişini tercih ediyor.

Hult International Business School'dan Prof. Matt Johnson, "Tüketicilerin bir markanın sürdürülebilirlik algısından etkilendiğine ve sürdürülebilir bir markanın ürünleri için daha fazla ödemeye istekli olduğuna dair kanıtlar var" diyor. İşte bunlardan bazıları:

- Simon-Kucher & Partners'ın Küresel Sürdürülebilirlik raporuna göre, küresel ölçekte son 5 yılda tüketicilerin yüzde 85'i daha sürdürülebilir satın alma davranışları benimsedi.

- Aynı çalışmada, "sürdürülebilirlik", tüketicilerin yüzde 60'ı tarafından önemli bir satın alma kriteri olarak değerlendiriliyor. Yüzde 34'lük bölüm ise sürdürülebilir ürünler ve hizmetler için daha fazla ödemeye razı olduğunu paylaşıyor.

- 2021'de yayınlanan PwC Pulse anketine göre, küresel tüketicilerin yüzde

► TÜKETİM
Sürdürülebilirlik

MARKALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HEDEFLERİ

► BEYMEN

Marka Direktörü Pınar Sezgin: "Sonbahar-Kış 2021-2022 koleksiyonumuzun yüzde 45'i sürdürülebilir hammadde ve süreçlerle tasarlandı. Hedef, 3 yılda bu oranı yüzde 90'ın üzerine taşımak."

► BOYNER

Genel Müdür Yardımcısı Nurçin Koçoğlu: "İş Dünyası Plastik Girişimi ile 2023'e kadar plastik tüketimimizi 11.5 ton azaltmayı taahhüt ettik. Yeniden kullanılabilir modellere geçeceğiz. Plastik ambalajları da yüzde 100 geri dönüştürülebilir ürünlerle değiştireceğiz."

► DEFACITO

CMO'su Handem Çelenkler: "Merkez mağazalarda ve lojistikte yüzde 100 Sıfır Atık, yüzde 100 Green to Pack, yüzde 100 plastik içermeyen tek kullanımlık malzemeler ve çevre dostu mağazalar ile faaliyet göstereceğiz."

► DOĞTAŞ

Marka ve Ürün Direktörü Çağrı Özurk: "Doğtaş, 2024 yılına kadar portföyün yüzde 40'ini yüzde 100 geri dönüşümlü kumaş kullanımıyla üretecek."

► H&M

İletişim ve Sürdürülebilirlik Müdürü Pelin Atay Kuran: "2025 itibarıyla tüm ambalajlarımızın, geri dönüştürülebilir, tekrar kullanılabilir ya da doğada çözülebilir olmasını hedefliyoruz."

► NOVA FASHION GROUP

Hemington Kurucusu Umut Boz: "Kullandığımız hammadde ve malzemelerin yüzde 70'i sürdürülebilir kaynaklardan elde ediliyor. 2025'te bu oranı yüzde 100 yapacağız."

► MİGROS

Kurumsal İletişim Direktörü Ahu Başkut Ayanak: "İş Dünyası Plastik Girişimi üyesi olarak 2023 yılına kadar 500 tona yakın plastik atığın önüne geçmeyi hedefledik."

► P&G

Bölge CMO Dr. Onur Yaprak: "2030'da yüzde 100 geri dönüştürülebilir veya yeniden kullanılabilir ambalajlar sunmayı, yüzde 100 geri dönüştürülebilir veya yeniden kullanılabilir ambalajlarla ve saf plastik oranımızı yüzde 50 azaltmayı hedefliyoruz."

► UNILEVER

Bölge Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Seçkin: "Ana amacımız, 2039'a kadar değer zincirimizde net sıfır emisyonla ulaşmak. 2023'e kadar tedarik zincirimizdeki ormansızlaşmayı sona erdireceğiz."

► VESTEL

CMO'su Duygu Badem Uylukçoğlu: "İş Dünyası Plastik Girişimi için 2023 sonuna kadar yaklaşık 9 bin ton geri dönüştürülmüş plastik kullanımı ve yaklaşık 2000 ton plastik azaltma taahhüdü verdik."

modanın çok hızlı tüketilmesidir" diye konuşuyor: "Tüklenen dünya kaynakları düşünüldüğünde, sürdürülebilir üretime ve doğru tüketime odaklanmak gerekiyor. Yeni nesil ekonomik modellerin yanı sıra modanın dokunduğu tüm alanlarda yeşil tüketim bilincini artırmalıyız."

McKinsey'nin yaptığı anket, yeşil tüketimin modada önemli ölçüde yer edinmeye başladığını gösteriyor. Katılımcıların yüzde 67'si "sürdürülebilir malzemeleri" önemli bir satın alma faktörü olarak görüyor. Yüzde 57'lik grup ise çevresel etkilerini azaltmak için yaşam tarzlarında önemli değişiklikler yaptığını belirtiyor.

Ünlü moda markası Patagonia, tüketici beklentilerini doğru şekilde anlayıp karşılayarak değer yaratmasıyla öne çıkıyor. Marka, ürünlerinin 3'te 2'sinden fazlasını geri dönüştürülmüş malzemelerden üretiyor. 10 yıldan uzun süredir B-Corp olan şirket, 1985'te satışlarından elde ettiği gelirin yüzde 1'ini doğal çevrenin korunması ve restorasyonuna ve-receğini taahhüt etti. Bu strateji sayesinde 12 milyar dolarlık dış giyim pazarında yüzde 10'luk paya ulaştı.

PINAR SEZGIN

ONUR YAPRAK

sürdürülebilir kaynaklardan elde ediliyor. Ürünlerinin yüzde 65'i geri dönüştürülmüş veya diğer sürdürülebilir kaynaklardan elde edilmiş materyallerden üretiliyor.

TÜKETİCİ BİLMEK İSTİYOR!

Nova Fashion Group CEO'su Umut Boz koleksiyonların tasarımından müşteriye ulaşmasına kadar geçen tüm süreçlerde, hızlı moda anlayışının verdiği zararın ortadan kaldırılması için çevre ve insan hayatına duyarlı bir yaklaşım benimsediklerini söylüyor. "Bunun için üretimde sürdürülebilir materyaller, doğal ve sertifikalı iplikler tercih ediyor ve bunu da ürünlerin üzerinde yer alan etiketler ile belirtiyoruz" diyen Boza göre, ne giydiğini bilmek tüketicinin en doğal hakkı. Bu bilinçle, Hemington üretim tesislerinde dünya standardında sürdürülebilirlik

T ▶ TÜKETİM
Sürdürülebilirlik

derecelendirmeleri uygulanıyor. Üretimde kullanılan su geri dönüştürülüyor, sıfır atık prensibi benimseniyor ve kullanılan hammadde ve malzemelerin yüzde 70'i sürdürülebilir kaynaklardan elde ediliyor.

Orka Holding Pazarlama Direktörü Kübra Orakçioğlu Kazan, Türkiye'de bu eğilimi gördüklerini, tüketicinin artık "hammaddeye" kadar ayrıntılara dikkat ettiklerini belirtiyor: "Özellikle Z kuşağı herhangi iki marka arasında hangisinin sürdürülebilir adımları attığını görebiliyor ve bunu bir kıstas olarak kullanıyor."

Cotton Inc tarafından yapılan bir araştırma da bunu doğruluyor: Y kuşağı ve Z kuşağı tüketicilerinin 3'de 1'inden fazlası, çevre dostu etiketi olan giysiler bulmak için çaba harcıyor. Orka Holding, bu değişime çeşitli inovatif yöntemlerle yanıt veriyor. Damat Tween ve D'S Damat markaları için hazırlanan, sürdürülebilir üretim yöntemleri ile plastik pet şişelerden üretilen ipliklerden dokunan kumaşlar ile oluşturulan sürdürülebilir kapsül koleksiyonu buna bir örnek.

Ayrıca marka, birkaç ay önce, 90'lardaki tasarımının aynısını sürdürülebilir kumaşlardan ürettiği sınırlı sayıda t-shirt tasarımları ile tüketicileri çevre dostu tüketim dönüşümüne dahil olmaya davet etti.

YEŞİL 5.6 KAT HIZLI BÜYÜYOR

“
10 YILLIK BİR
BUZDOLABI,
ENERJİNİN
YARISINI
TÜKETİYOR
”

NYU Stern'e bağlı Center for Sustainable Business'tan araştırmacılar, sürdürülebilir olarak pazarlanan ürünlerin 2013'ten 2018'e kadar yapılan satışlarını inceledi. Bunun sonucunda paketli tüketim ürünlerinin yüzde 90'ından fazlasında, sürdürülebilir ürünlerin, geleneksellere göre daha hızlı büyüdüğü saptadı. En kritik sonuç ise, sürdürülebilir ürünlerin, sürdürülebilir olmayanlardan 5,6 kat daha hızlı büyüdüğü oldu. Bu ürünlerin satışı, 2013'e göre yüzde 29 artışla yaklaşık 114 milyar dolar civarındaydı. Tüketici ürünleri sektörünün önde gelen şirketlerinden Unilever'in Türkiye, Orta Asya ve İran Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Seçkin'in paylaştığı veriler, bunun arkasındaki dinamiği ortaya koyuyor: Kantar'ın bir araştırmasına göre, hızlı tüketim ürünleri sektöründe yapılan harcamaların beşte biri, "kendini çevreye duyarlı tüketici olarak tanımlayan tüketiciler" tarafından yapılıyor. Başka bir araştırmada ise her 4 tüketiciden 1'i, çevresel konulara daha fazla odaklanmayı planladığını söylüyor.

Unilever'in 'Sürdürülebilir Yaşam Pusulası (Compass)' adındaki yeni stratejisi bu konuya odaklanıyor. Böylece, gezegene zarar vermeyen, performansı yüksek, uygun fiyatlı ürünler üretmeye çalışıyor. Örneğin, Ev Bakım kategorisi, Temiz Gelecek Vizyonu ile ürünlerin formüllerinden fosil yakıtlardan elde edilen hammaddeleri çıkarma, bunun yerine tamamen yenilenebilir veya geri dönüştürülmüş hammaddeler kullanma sözü verdi. Bu strateji çerçevesinde tamamen geri dönüştürülebilir ve yüzde 25 geri dönüştürülmüş plastikten üretilen OMO'nun beyaz renkli sıvı deterjan şişeleri ile yılda 70 ton birincil plastik kullanımını engelleniyor.

Sektörün bir başka önemli oyuncusu P&G ise üretim ve inovasyon yoluyla tüketimi çevreci hale getirmeyi getirmeyi amaçlıyor P&G Türkiye, Kafkasya ve Orta Asya CMO ve Pazarlamadan Sorumlu Başkan Yardımcısı Dr. Onur Yaprak, çevre dostu tüketimin, şirketin ilkeleri

Çevre dostu gıda

"Tüketiciler, şirketlerin sürdürülebilirlik ve çevreye duyarlılık konularında gün geçtikçe daha şeffaf olmalarını bekliyorlar. Tüketicilerin yüzde 21'inin yiyecek ve içecek seçiminde çevre dost ürünleri yöneldiğini gözlemliyoruz."

NURTAÇ ZİYAL AFRİDİ Godiva CEO'su

Tarımda yeşil dönüşüm

E.ON'un Renewable Returns raporuna göre tarım sektörü, yeşil değişim için en büyük baskıyı gören sektör. İşletmelerin yüzde 87'si, müşterilerinin geçen yıla göre çevre konusunda daha kaygılı olduğunu söyledi. Tarım sektöründeki yaklaşık 10 KOBİ'den 9'u (yüzde 88'i), sürdürülebilirlik konusunda kaydettikleri ilerlemeyi gösterebildiklerinde tüketicilerin sempatisinin artacağına inanıyor.

Migros, tüketicilerin bu konudaki algısını ölçmek için ThinkNeuro ve NielsenIQ ile bir araştırma gerçekleştirdi. "Sürdürülebilir ürün" dendiğinde, tüketicinin aklına ilk olarak "doğal içerikli, organik ürünlerin" geldiği ortaya çıktı. Ayrıca, tüketiciler sürdürülebilir ürünleri "kaliteli ve güvenilir içeriğe sahip ürünler" olarak da algıliyordu. 5 tüketiciden 3'ü marketlerin yerli malı ürünler sunmasını, 2 tüketiciden 1'i yerel üreticileri desteklemesini bekliyordu. Bu farkındalıkla hareket eden şirketin ürünlerinin yüzde 77'si tarım ürünü.

"Bu nedenle sürdürülebilir tarım konusu bizim için çok önemli" diyen Migros Kurumsal İletişim Direktörü Ahu Başkut Alyanak, bu konuya 10 yıldır odaklandıklarını ve her yıl artan oranlarda kaynak ve zaman ayırdıklarını söylüyor.

Örneğin Migros, özgün markalı gıdalar dışındaki ürünlerinin ambalajlarında geri dönüştürülmüş malzeme kullanmaya başladı. Yakın zamanda mağazalarda "Poşetsiz Alışveriş Hareketi"ni başlattı ve plastik poşet kullanımını azalttı. Ege Orman Vakfı aracılığıyla yeni fidanlar dikecek.

► TÜKETİM
Sürdürülebilirlik

EBRU DİLDAR EDİN

GÖKHAN SİĞİN

arasında yer aldığını belirtiyor. Örneğin, bugün saç bakım kategorisi ürünlerinde, kapakları hariç tüm ürünlerin şişeleri yüzde 100 geri dönüştürülebilir. Prima'nın da tüm ambalajları geri dönüştürülebilir malzemelerden üretiliyor. Gillette ürünlerindeki plastik malzemeler, geri dönüştürülmüş PCR malzemelerinden üretilecek ve ambalajları plastiklerden karton ve kağıt materyallere dönüştürerek geliştirilecek. Yaprak'ın söylediğine göre, çok yakında Venus ailesi ürünleri yüzde 40 oranında geri dönüştürülmüş plastikten üretilmeye başlayacak ve yüzde 100'ü geri dönüştürülebilir hale gelecek.

SÜRDÜRÜLEBİLİR FİNANS DALGASI

Rockbridge'in araştırması, çevre dostu, "yeşil" ürünler için yılda 104 milyar dolarlık bir pazar potansiyeli olduğunu ortaya koyuyor. Aynı araştırmada, tüketicilerin yüzde 68'i "çevreye karşı sorumluluk sahibi şirketlerle iş yapmaktan hoşlandıklarını" ifade etti. Bu şirketler arasında finans kuruluşları da önemli yer tutuyor. Garanti BBVA Genel Müdür Yardımcısı Ebru Dıldar Edin, İngiltere'de her 5 bankacılık müşterisinden 3'ünün, bankaların "olumlu sosyal ve çevresel bir etki yaratmak için daha fazlasını yapmasını" istediğini belirtiyor. Gelişmekte olan ülkelerde bu seviyelere henüz ulaşamadıklarını ifade eden Edin'e göre, sürdürülebilir finans ürünlerine artan müşteri ilgisi, bu tüketici grubunun Türkiye'deki payı hakkında çok şey söylüyor: "Sürdürülebilirlik temalı üç fonumuz bir hayli ilgi görüyor. Sürdürülebilirlik Hisse Senedi Fonu, Temiz Enerji Değişken Fonu ve ESG Sürdürülebilirlik Fonu Sepetinin bugünkü toplam varlığı 163 milyon TL'ye ulaştı." Garanti BBVA, sektöründe yeşil tüketimi teşvik etmek için çeşitli uygulamalar da başlattı. Örneğin 2017'de çevreci taşıt kredisi ürününü geliştirdi. Ardından, elektrikli bisikletlerin kullanımını teşvik etmek amacıyla yeni bir alışveriş kredisi imkanı sundu ve enerji verimliliği yüksek binaları desteklemek amacıyla yeşil konut kredisi uygulaması "Green Mortgage"ı geliştirdi. Banka, 2014'ten beri kömür santrallerine finansman sağlamıyor.

MİGROS'UN ARAŞTIRMASINDAN ÖNE ÇIKAN ÖNEMLİ MESAJLAR

-Tüketiciler, bildiği ve güvendiği markaların sürdürülebilir ürünlerine daha fazla yöneliyor.

- Aynı fiyatta olduğu sürece sürdürülebilir ürünleri tercih edeceğini belirtiyor.

- Türkiye'de ise dijital kanallarda sürdürülebilir ürünlerle ilgili aramalar son 5 yılda yüzde 71 arttı.

- Türkiye'de sürdürülebilir ürün gamının artmasıyla bu trendin etkileri daha fazla görülecek.

TÜKETİCİ ELEKTRONİĞİNDE YEŞİL

Energy Mining Planning Unit tarafından yapılan bir araştırmaya göre, bir buzdolabı 10 yaşın üzerindeyse, evde üretilen enerjinin yaklaşık yüzde 50'sini tüketiyor. Birmingham Üniversitesi'nde yapılan başka bir çalışma, soğutma endüstrisinin, küresel CO2 emisyonlarının yaklaşık yüzde 10'undan sorumlu olduğunu ortaya koydu. 2012'de Avrupa ülkelerindeki satışlarda, cihazların sadece yüzde 24'ü A++/+++ etiketine sahipken, 2018'de "Sınıfın En İyisi" etiketine sahip cihazların payı yüzde 62'ye yükseldi. BSH Grubu, bu bilinçle hareket eden şirketlerden. Şirketin CEO'su Gökhan Sığın, son dönemde pandeminin de etkisiyle sürdürülebilirliğin bireyler, işletmeler ve devletler açısından en önemli konulardan biri haline geldiğini ifade ediyor. Şirket, bu doğrultuda enerji verimliliği yüksek çevreci ürünler geliştiriyor, üretim süreçlerinde daha az kaynak kullanarak ve atık seviyelerini azaltarak iyileştirmeler yapıyor. Örneğin 2020'nin sonundan bu yana, tüm üretim, geliştirme ve yönetim merkezleri karbon nötr olarak faaliyet gösteriyor. Yani tüm ürünleri karbon ayak izi bırakmadan geliştirilip üretiliyor.

Türkiye'de sektörün önemli oyuncularından Vestel de sürdürülebilirliğe, sunduğu ürün ve hizmetler, fabrika ve tesisleri, insan kaynağı ve iş yapış şekillerini ele alan kapsamlı bir şekilde yaklaşıyor. Şirketin CMO'su Duygu Badem Uylukçuoğlu da, tüketicilerin değerleriyle örtüşen; çevreyi, sosyal ve kültürel hayata destekleyen ve amaç odaklı markaları tercih ettiğini söylüyor ve "sosyal bilinç kavramı gelişmiş veya yüksek tüketici" dediği bu kitle için özellikle enerji tasarrufu sağlayan ürünlerin, öne çıktığını belirtiyor. Bu vizyonla geliştirdikleri bazı ürünleri şöyle anlatıyor:

"Daha az elektrik ve su tüketen WiFi bağlantılı beyaz eşyalar, vakum, maya ve gün ışığı teknolojisiyle gıdaların ömrünü uzatan buzdolapları, gün ışığı teknolojisine sahip klima, çamaşır ve bulaşık makineleri, aktif iyon teknolojili kurutma makineleri ve Android işletim sistemli televizyonlar gibi ürünlerimiz tüketicilerden büyük ilgi görüyor."

Sosyo-ekolojik piyasa ekonomisi

Yakasında gelişmekte olan Yeşil Yeni Mutabakat, iklim değişikliği gündeminin harekete geçmiş halindedir. Neden?

Kapitalizmin temel karakteri karakteristiği aslında. Bugüne kadar her tür eleştiriden beslenildi, kendini yeniden icat edebildi. Bunun temel nedeni çok basit bir işleyiş prensibine sahip olmasından kaynaklanıyor. Şimdi iklim değişikliği ve çevre kirliliği konusunda getirilen eleştirileri masmetme, onları da içermeye dönemindeyiz. Bu açıdan gerçek bir dönüm noktasında, yeni bir teknolojik sıçramanın eşliğindeyiz. Evlerimizdeki buzdolaplarını, kapıdaki otomobilleri ve hatta evin kendisini değiştireceğiz, yaşam biçimi değişikliği demek esasa-bu.

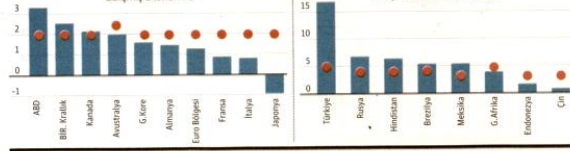
Buraya birdenbire gelmedik. Hadiseyi bir bütün olarak görmek lazım. Eskiden ilerleme, zenginleşme, büyüme deyince akılcıya nicellekle ilgili bir rakam gelirdi yalnızca. Büyüme deyince eskiden bir tek milli gelirin büyüme oranına bakardık. Sonra 1990 yılında UNDP İnsani Gelişim Raporunu yayımlamaya başladı. Büyümeyle nitelik açısından da bakmaya başladık. Kadınların işgücüne katılımı, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim kolaylığı ile milli gelir büyümesini birlikte ele almaya başladık. O rakamı daha iyi anlamaya yardımcı oldu attığımız adım.

Bundan böyle ise büyümeyle yol açan, insanların refahını artıran insanî aktivitenin gezegenimize verdiği hasarı da dikkate alacağız. Bir ülkenin, bir şirketin performansını değerlendirdikçe, o performansın gezegene verdiği hasarı da analiz edeceğiz. O performansın bu hasarı dikkate alarak iskontolu edeceğiz bir nevi. Şimdi bu yeni dönemin metrikleri, KPI'ları ortalağı saracak.

Değişimden korkma, rehavete kapılma
İşte Almanya'da olana bu çerçevenin içinde bakılmakta fayda var. Pekî, nedir bu sosyo-ekolojik piyasa ekonomisi? Almanya'nın sosyal piyasa ekonomisi yaklaşımının net sıfır karbon emisyonu hedefine ulaşması bir nevi Almanlar

Ülke gruplarına göre fiyat baskısı

Kümülatif çekirdek enflasyonu, 2019 sonu - Ekim 2021 ya da en son yayınlanan veri, yıllık

Kaynak: Haver Analitics, IMF, TEPAV gösterişimleri

geleceğin dizel BMW değil, elektrikli Tesla olduğunu bu kadar geç fark ettikleri için hala kendilerine kızzıyorlar kanımca. Değişim karşısında paralizе olmamın bedelini gördüler. Değişimden korkmanın maliyetini hissettiler. Şimdi gelecek karşılaştıklarını ve onu tanıyamadıklarını fark ettirilebilir.

Üretim ve ticaret bölgesinin siyaset anlayışı da şekillenmeye başlıyor. Nasıl Avrupa Birliği'nin tek pazar hedefi artık dijital tek pazar olduysa, sosyal piyasa ekonomisi de artık sosyo-ekolojik piyasa ekonomisi oluyor. Ama bakın burada kalıyor.

Koalisyon protokolüne göre ilk hedef devleti modernize etmek. Örtüşmelerle kuşkuyla bakan bir devletten, girişimcilerin önümü açacak kamu yatırımları ve düzenlemelere odaklanmış girişimci bir devlete geçiş hedefleniyor. Atlantik'in öte yakasında olduğu gibi arz yönlü bir iktisat politikası çerçevesi ve yoğun bir dijitalleşme atağı ile. Almanya nerede geride olduğunu biliyor.

Son genel seçimlerde Almanya'da genç seçmenler, Yeşiller ve Hür Demokratlar arasında bölünmüldü. Her iki parti de seçimlerden sonra, ortak olma niyetlerini açıklıyor, merkezdin bir parti ile birlikteli olacağını zaten açıklamışlardı.

Sağ-sol ayrımı ile ilgilenecekseniz, farklılıklarla zenginlik olarak gören, büyük hedefler için herkesle müzakereye açık yeni siyaset anlayışı şekilleniyor. Yirminci yüzyılın kendine konuşturmaya seven, ayırtıcı ve askı saratılı siyaset anlayış bitiyor sanki. Bakalım nasıl olacak?

Kuşak ve Yol Projesi yerine küresel giriş kapısı stratejisi
Atlantik'in iki yakasında şekillenecek olan Yeşil Yeni Mutabakata dayalı yeni üretim ve ticaret bölgesinin altyapı projelerine yaklaşımı da şekilleniyor. Bu yıl Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen "Çin'in bakır madenleri ile Çin'in işlettiği limanlar arasında

mükemmel yollar inşa etmekle ilgilenecek değil. Bu tür yatırımlar konusunda daha akılcıca davranmak zorundayız" demişti.

Nitekim geçen hafta AB'nin kendi konjektive stratejisi olarak "Global Gateway" açıkladı. Proje yalnızca donanım odaklı altyapı yatırımlarını içermiyor bu arada, aynı zamanda kurallar ve yasal düzenlemeler gibi işin bir nevi yazılım tarafını da içeriyor. Yalnızca yol yapmak değil, AB'nin kabul ettiği trafik işaretleme ve kurallarının kabulünü de içeriyor. Yalnızca dijital ticaret altyapısının oluşturulması değil, AB'nin veri paylaşım standartlarının kabulünü de içeriyor. Amaç, ticaretin işleyebilir altyapısını inşa etmek ve ülkeleri hakikaten birbirine bağlamak.

Büyük şirketler küçük şirketleri değişime hazırlıyor
Öyle anlaşılıyor ki, Avrupa hem iktisadi altyapı hem de siyasi değişim açısından gümbür gümbür gelen Çin rekabetine karşı rehavet kurulumuna çalışıyor ve değişime hazırlanıyor. Pekî, Türkiye ne yapacak? Türk devleti kendi yaratığı bir faiz-kur-enflasyon girdabının içinde debeleniyor gördüğümüz kadaryla. İdarenin ehem mühimi birbirinden ayıramadığını her gün çeşitli örneklerle görüyoruz.

2053 Net Sıfır Niyet Beyanı Belgesi hala tartışmaya açılmadı. Bundan sonrası için özel sektöre önünü gösterecek kilometre taşları hala belirlenmedi. Ama ağza olan konuşuyor. Sonra bir bakıyoruz: İncir çekirdekleri hala boş. Yirminci yüzyıl siyaseti, Türkiye'de hala pek canlı ve pes etmeye kararlı duruyor doğrusu.

Boşuna çaba.

Neyse ki, değişim kendine bir yol buluyor. AB ülkelerinde peş peşe çıkan Due Diligence yasaları işlevini görüyor. Türkiye'de tedarik zinciri işleten AB firmaları, buradaki tedarikçilerine karbon ve su ayak izi ile atık yönetimini sorgulayan mektuplar yazıyorlar. Türkiye'nin büyük firmaları da kendi yerli tedarikçilerini eğitmek için toplantılar düzenliyorlar. Geçenlerde Arçelik, Es-kışhir'de yüz kadar firma ile bir aradaydı. Büyük firmalar küçük firmaları ne beklediklerini anlatıyorlar. Bir yandan da yeni tedarikçiler arıyorlar.

Pekî, bu yeter mi? Hayır. Firmalarımızın daha kapsamlı bir çerçeveye ve onların yeni ortamına intibakını sağlayacak bir bütçeye ihtiyaçları var. Merak edenler AB'de kamunun yapsal fonlar aracılığıyla geçiş kolaylaştırmak için aldıkları tedbirleri, ayırdığı bütçelere bakabilir.

Türkiye Çin gibi kendi yolunu çizebilir mi?

Bu ne demek? Ya AB'nin bizi kendi istediği biçime, kendi istediği gibi sokmasına imkân vereceğiz ya da değişimi kendi hedeflerimiz doğrultusunda yapacağız. Türkiye'nin Çin gibi kendi yolunu çizemeye imkân kaldı mı? Hayır. Türkiye'nin artık yeni bir hikâyeye ihtiyacı var.

İdarenin Türkiye'ye, her ne akla hizmete soktuğu, faiz-kur-enflasyon sarmalı, 2022'nin ortalarında itibaren buralarda içimi z daraltacak ve seçme sansızımıza elimizden alacak gibi duruyor. İsterseniz grafiğe bir göz atın. Enflasyonun kontrolde çıktığı bizim gibi bir ülke kalmadı. Enflasyon yüzde 40'larda dolarken, merkez bankası politika faizi yüzde 15'te kalsa ne olur? Hiçbir şey olmaz.

Yine dünya bizi kendi istediği biçime sokacak bu gidile. Hayırlısı artık. Ülkelerin batmadığını ve Türkiye'de toparlanmanın son derece hızlı olacağını biliyoruz. En son Naci Ağbal döneminde görmüştük. Hatırlatayım.

İnsan, Almanya'nın yeni koalisyon protokolüne bakınca imrenmekten kendini alamıyor doğrusu. Yazık.

12. BOĞAZIÇI ZİRVESİ BAŞLADI

'Yapay zekâ'sız ülkeler kaybedecek

■ Uluslararası İş Bilişim Platformu (UIP) tarafından bu yıl "Daha iyi bir dünya için çalışmak" temasıyla İstanbul'da düzenlenen 12. Boğaziçi Zirvesi başladı. Zirvede, bankacılar ve finansistler saldırdı ve savunma sanayine, iklim değişikliğinden havacılığa sürdürülebilirliğe, otomotivden yeşil mutabakata ve Covid-19 sonrasına kadar değişen dünyanın yeni vizyonunu konuşuluyor. Programa çevrim içi bağlanan

BM Genel Sekreter Yardımcısı Haoliang Xu "Dünya çok vahim ekonomik süreçlerden geçiyor. Özellikle Covid-19 ile birlikte gelişmekte olan ülkelerde 1.7 trilyon dolarlık ihtiyaç var" dedi. Video-konferansa bağlanan UIP Onursal Başkanı Dr. Talal Abu Ghazaleh ise enerji üretimi sebebiyle ortaya çıkan emisyonlar konusunda akılcı çözümler ortaya konulması gerektiğini söyledi. BM'de iklim değişikliği mücadelesi

çek yapıların daha fazla önem kazanması gerektiğini belirten Ghazaleh, yapay zekâyla endüstriyi zora sokmayacak çözümlerin bulunabileceğini kaydetti. Ghazaleh "Sağlıktan tarım, sanayiden eğitime kadar her alanda yapay zekâ çok iyi olur. Ancak yapay zekâyı hayata geçiremeyecek ülkeler için durum vahim. Kaynaklara erişemeyen bu insan kitleleri, yapay zekâ karşısında da geride kalacak. Mesela, aşlamada yüzde

5'in altında olan bölgeler ve ülkeler var" ifadelerini kullandı. Dünyanın karşı karsuya olduğu zorluklardan birisinin de AB'de Çin mücadelesi olduğunu aktaran Ghazaleh "Birçok kişi bu mücadelenin farkında değil. Her alanda bir mücadele içerisinde. En az 15 kalem... Bu çözümlerin hiçbirini bu iki süper güç arasında çizilecek gibi değil. Kaçınılmaz bir problem den bahsediyoruz" diye konuştu.

● YAZILIM ●

UĞUR CANDAN

YEŞİL DÖNÜŞÜM BULUTLA MÜMKÜN OLACAK

160

Şirketler son 2 yıldır dayanıklılık, verimlilik ve sürdürülebilirlik için iş süreçlerini gözden geçiriyor, değiştiriyor veya yeniden tasarlıyor. Bu dönüşümde dünyanın kurumsal uygulama ve yazılım lideri SAP, şirketlerin en büyük iş ortaklarından birisi.

2021
Visionaries

Geleceğe bakarken tüm dünya için çığır açıcı gelişmelerin yaşandığı son 2 yılı çok iyi değerlendirmek gerekiyor. 2019 yılının son günlerinde Avrupa Birliği, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı ve 2050'ye kadar ilk karbon nötr kıta olma hedefini açıkladı. Hemen hemen aynı dönemlerde Çin'de başlayan salgın ile birlikte dünyada pek çok şey bir daha eskisi gibi olmayacak şekilde değişti. İklim krizinin etkileri de giderek kendini göstermeye ve şiddetlenmeye devam ediyor. Tüm bu gelişmeler bize sürdürülebilir bir dünyanın inşası için 3 temel başlığa odaklanmamız gerektiğine işaret ediyor: "Dayanıklılık, verimlilik ve sürdürülebilirlik." Kurumlar için bu 3 konunun ortak anahtarı ise uçtan uca dijital dönüşüm.

Salgın döneminde belirgin şekilde ortaya çıkan kırılğanlıklar ve ihtiyaçlar doğrultusunda revize edilen AB'nin 2050 yol haritası, yeşil bir dönüşümün yanında dijital dönüşümü de aynı oranda ön plana çıkarıyor ve "yeşil ve dijital dönüşüm" olarak adlandırıyor.

DİJİTALLEŞME DİRENÇ SAĞLIYOR

Dijital dönüşüm, kaynakların etkin kullanımı ile sadece salgına karşı değil, iklim değişikliği gibi

Gençleri dijital becerilerle donatıyoruz

SAP olarak gençleri 21'inci yüzyılın gerektirdiği dijital becerilerle donatmak ve genç istihdamına katkı sağlamak en öncelikli konularımızdan biri. Dijitalleşme hızla artarken ileri teknolojilerde uzman kadrolar yetiştirmek ve nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılamak için eğitim projelerimiz 2022'de hız kesmeden devam edeceğiz.

Türkiye'de 2018'den bu yana SAP Genç Profesyoneller Programı'nı hayata geçiriyoruz. TÜSİAD'ın çok önemli projelerinden olan 'İşim Gücüm Geleceğim' projesine de hem kurumsal sponsor hem de içerik sağlayıcısı olarak katkıda bulunuyoruz. Yeni nesil teknolojiler odağında, öğrencilerin ve genç profesyonellerin dijital yetkinliklerini geliştirmelerine yardımcı olarak, ülkemizde istihdam ve ekonomiye katkı sağlamaya devam edeceğiz.

belirsizliklere karşı da daha dirençli olmayı sağlıyor. Döngüsel ekonomiye geçişi kolaylaştıran bulut teknolojileri, kurumların iş süreçlerini kesintisiz yönetebilmelerine imkân sağlıyor ve iş dünyasının ihtiyaçlarına kapsamlı bir şekilde cevap veriyor.

SAP olarak tüm iş alanlarında sunduğumuz 100'den fazla bulut çözümü ile müşterilerimize en geniş bulut portföyünü sunuyoruz. Dünya genelinde 237 milyona yakın bulut kullanıcılarımız bulunuyor. Amacımız; sürdürülebilirliği daha karlı, karlılığı da daha sürdürülebilir hale getirerek bulutun sunduğu avantajları Türkiye'deki tüm kurumlara yaşatabilmek.

BULUTUN YILDIZI PARLIYOR

Herkesin iş modelini yeniden tasarlaması gereken bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemin parlayan yıldızı ise sunduğu hız, kolaylık ve çeviklik ile bulut teknolojileri. Pandemi ile birlikte tüm dünyada ve ülkemizde bulut ürünlerine ilgi ve talep arttı. Bulut çözümleri ve uygulamaları ile Türk şirketleri ve kurumları, küresel tedarik zinciri içinde daha fazla söz sahibi olabiliyor; böylece ülke ekonomisinin dünya ticaretinden aldığı payın artması, ülkemizden milyar dolar değerinde küresel start-up'ların çıkması ve uluslararası

İnsana yatırım

"İşimizin odak noktasında her zaman çalışanlarımız var. İnsan kaynağının geleceğine yatırım her zaman önceliğimiz oldu. Sonuç odaklı, yeniliklere açık ve en önemlisi dijital dünyaya ve teknolojiye hakim, insana ve doğaya saygılı bir ekiple çalışıyoruz ve bunu korumak istiyoruz."

yatırımların da önünün açılması mümkün.

SAP de bu öngörüyle dünyadaki 16'ncı Ar-Ge merkezini 2013 yılında Türkiye'de açarak, ülkemize önemli bir yatırım yaptı. Türkiye'de bir inovasyon ve geliştirme merkezi kuran ilk global yazılım şirketiyiz. Türk şirketlerinin dünya ile daha fazla entegre olması, tedarik zincirlerinin içinde yer alabilmesi ve teknolojinin sağladığı verimlilikten yararlanarak rekabetçi kalabilmesi için hem kişisel verilerin uluslararası transferini kolaylaştıracak düzenlemelerin artık hayatımıza girmesi, hem de şirketler arası (B2B) ve kişisel olmayan verinin transferi konusunda yol gösterici örneklerin oluşturulması hayati öneme sahip. Bu çerçevede Ekonomi Reform Paketi kapsamında üzerinde çalışılan düzenlemelerin hiç vakit kaybedilmeden hayata geçirilmesi çok önemli.

2022 YILI HEDEFLERİMİZ

Türkiye'de 60'tan fazla iş ortağımız ile birlikte bin 400'ün üzerinde kurumun dijitalleşme yolculuğunda en yakın yol arkadaşımız. 2022 yılı için de öncelikli hedefimiz yenilikçi çözümlerimizle mevcut ve yeni müşterilerimizin uçtan uca dijital dönüşüm süreçlerine destek olmak.

1.3 trilyon dolarlık pazar

IDC, global "bulut" harcamalarının (Donanım, yazılım ve bulut hizmetleri etrafındaki profesyonel ve yönetilen hizmetler dahil) 2025 yılında kadar 1,3 trilyon dolara ulaşacağını öngörüyor.

Aynı şirketin Türkiye'deki araştırmasına göre ise bulut artık şirketlerin ihtiyaç listesinde ilk sırada yer alıyor. Araştırmaya göre Türkiye'deki üst düzey BT yetkilileri, kurumlarında 2021 itibarıyla geliştirilecek yeni uygulamaların yüzde 70'inin bulut üzerinde geliştirileceğini belirtiyor. Bu da kurumların bir inovasyon yapmak istediklerinde bir sonucu kurmak yerine bulut platformunu tercih edeceklerini gösteriyor. BT liderleri, yüzde 55'lik bir oran ile kendi departmanlarından ve iş kollarından artık daha fazla çeviklik ve hız beklediği için bulut platformlarına geçiş yaptıklarını söylüyor.

● YAZILIM ●

UĞUR CANDAN

2021, hepimize esnekliğin ve dirençli olmanın değerini, eşi benzeri görülmemiş bir hızda değişen dünyada sürdürülebilir bir şekilde ayakta kalma becerimizi sınavarak öğretti. Bu dayanıklılığa ulaşmanın yolu akıllı işletmelere dönüşmekten geçiyor.

SAP olarak kurumların akıllı işletme olma yolundaki dönüşümünü bütüncül bir şekilde ileriye taşımak için bu yıl 'RISE with SAP' işbirliği modelimizi duyurduk. İşletmelerin buluta geçmelerine yardımcı olan RISE with SAP hizmeti, iş süreçlerinin sürdürülebilir bir biçimde ve SAP güvencesinde dönüşmesine imkan sağlıyor.

Müşterilerimize iş yapış şekillerini sürekli değişen koşullara hızla adapte edebilmeleri, zorlukları fırsata çevirebilmeleri ve sektörlerinde öne çıkabilmeleri için çok geniş bir bulut portföyü sunuyoruz. Hedefimiz

tüm kurumlara 'bağlan kullan' ve 'kullandığın kadar öde' mantığı ile iş süreçlerini bulut üzerinden yürütebilmelerinin yeni yollarını sağlamak.

PAZARYERLERİNE İLGI ARTTI

Diğer öne çıkan bir konu ise; pazaryeri uygulamalarının şirketler tarafından benimsenme hızının, e-ticaretin geçtiğimiz yıldaki yükselişine paralel olarak artması. Türkiye'de de pazaryeri uygulamalarına olan ilginin arttığını gözlemliyoruz ve bu anlamda global çapta önemli iş ortaklıkları yapıyoruz.

2021 yılında Ar-Ge'ye ayırdığımız pay toplam gelirimizin yüzde 17'sine ulaştı. Dijital çağda kurumların ihtiyaçlarına cevap verebilmek için Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz. ■

162

Lider olarak önceliklerim

EN BÜYÜK HAYALİM: 20 yıl önce SAP'in kuruluşunda yer alan mühendislerden biri olarak en büyük hayalim Türkiye'de bir Ar-Ge merkezi açmaktı. Bu hayalimiz gerçek oldu. 2013'ten bu yana SAP'nin büyük veri çözümünün en önemli bileşenleri, Teknopark İstanbul'daki SAP Yazılım Geliştirme Merkezi'nde kodlanıyor ve global ürün portföyünde dünya genelindeki müşterilerimizin kullanımına sunuluyor. Bu çapta bir teknoloji üretiminin bu topraklarda genç mühendis arkadaşlarımız tarafından yapılmasının gururunu yaşıyoruz.

İNSANA YATIRIM: SAP olarak en büyük yatırımımız her zaman insan. Ekosistemimize yeni teknolojiler alanında uzmanlaşmış danışmanlar yetiştirmeye devam etmek öncelikli konularımızdan biri olacak.

DÜNYA ÇAPINDA BAŞARI: 20 yıl önceki hayallerimizden biri de iş ortaklarımız ile birlikte Türk şirketlerinin dünya çapında başarılarına imza atmasına katkı sağlamaktır. Bugün Martur Fompak International, Borusan gibi sektöründe de öncü müşterilerimiz, dünya çapında başarılarına imza atıyor, dünya kürsülerinde ödüller alıyor. Öncelik vereceğim konulardan biri de daha fazla Türk şirketinin öncü SAP projeleri ile kendi alanlarında ilkleri imza atması ve dünya çapında örnek alınması. Tasarım aşamasından canlıya alınıp değer yaratmaya başladığı ana kadar, her proje benim için çok kıymetli. Müşterilerimizle birlikte yenilikçi projeler hayata geçirmek ve bu projeleri referans olarak dünyaya anlatmak yine en önemli gündem maddelerimden biri olacak.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK: Hem bireysel olarak hem de dijital dönüşümün merkezinde yer alan bir şirketin lideri olarak sürdürülebilirliğin daha fazla hayatımızda ve gündemimizde yer alması gerektiğini ve önümüzdeki yıl da bu konuya yoğun mesai harcayacağımızı rahatlıkla söyleyebilirim.

Türkiye 2023
Visionaries

fastcompany.com.tr

Enerjide 2.5 milyar dolarlık FİNANSMAN

Garanti BBVA Yatırım Bankacılığı ve Finansman Direktörü Emre Hatem, bu yıl bankaların yenilenebilir enerji sektörüne sağladığı finansmanın 2,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşeceğini belirterek, söz konusu finansmanda güneş enerjisi projelerinin yüzde 55 paya sahip olduğunu bildirdi. Hatem, 2002-2020 yıllarında bankaların Türkiye'deki yenilenebilir enerji yatırımları için 40 milyar dolar finansman sağladığını ifade etti. Bankaların, bu kapsamda enerji sektörüne ve enerji arz güvenliğine yıllık ortalama 2 milyar dolar katkı yaptığını işaret eden Hatem, "Bu yıl yenilenebilir enerji sektörüne sağlanan finansman miktarının geçtiğimiz senelerin ortalamasına göre artış göstererek 2,5 milyar dolar

seviyesinde gerçekleşmesini öngörüyoruz. Bu tutarın yüzde 55'ini güneş enerjisi projelerine sağlanan finansmanlar oluştururken, yaklaşık yüzde 25'ini rüzgar enerjisi, yüzde 15'ini jeotermal enerji ve kalan kısmını biyo kütle ve biyogaz santrallerinin finansmanları oluşturuyor" diye konuştu.

3 MİLYAR DOLARI AŞABİLİR

Hatem, **iklim değişikliğiyle** mücadele hedefleri kapsamında Türkiye'de yenilenebilir enerji sektörüne sağlanan finansmanın artmasını beklediklerini vurgulayarak, şunları kaydetti: "İlerleyen dönemde Yeşil Mutabakat, Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi COP26 ve 2053 net sıfır emisyon hedefleri doğrultusunda yenilenebilir enerji yatırımlarının yıllık 3 milyar dolar ve

üzeri seviyede gerçekleşmesini bekliyoruz. Burada öz tüketim amaçlı kurulacak çatı güneş enerjisi santrallerinin, hibrit enerji yatırımlarının ve biyo kütle projelerinin finansman anlamında ön plana çıkacağını düşünüyoruz." Bu yıl Türkiye'de yenilenebilir enerji sektörüne sağlanan en büyük finansmanı Kalyon Karapınar Güneş Enerjisi Santrali için sağlanan 812 milyon dolarlık finansman oluşturdu. Kalyon Enerji, bu hafta İngiliz İhracat Kredi Ajansı (UKEF), JP Morgan Chase Bank, Denizbank, Garanti BBVA, Türkiye İş Bankası, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) ve Türkiye Vakıflar Bankası ile söz konusu miktar için 12 yıl vadeli finansman anlaşması imzalamıştı.

YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİ İÇİN küresel standart adımı

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Kurulu (IFRS) tarafından duyurulan Uluslararası Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu (ISSB) sürdürülebilirlik raporlamasını finansal raporlama ile aynı temele oturtmayı ve bu doğrultuda küresel sürdürülebilirlik açıklama standartlarını geliştirmeyi amaçlıyor.

YAKIN PLAN

DİDEM ERYAR ÖNLÜ
didem.eryar@iklimdernegi.org

Dünya genelinde artan nüfus ve yaşanan hızlı değişimler doğrultusunda ekonomik, çevresel ve sosyal koşullarında da değişiyor. Tüketimimiz sürekli artarken, bugünün ihtiyaçlarını gelecek nesillerin kaynaklarını tehdit etmeden karşılamanız gerekiyor. Ekonomik gelişimin toplum üzerinde yarattığı sosyal risklere zaman kaybetmeden hep beraber hareket ederek, ortak çözümler yaratmak gerekiyor.

Gerek çevre gerekse sosyal hayat üzerindeki olumsuz etkilerin bertarafı için güçlü bir 'yeşil finans' anlayışının benimsenmesi ve ekonominin büyümesine destek olunması çok önemli.

Sürdürülebilir finansın temelinde, finansal sistemin sürdürülebilirliği üzerinde etkili olabilecek risklere karşı farkındalık yaratmak ve bu konuda tüm paydaşlar arasında şeffaflığı sağlamak yer alıyor. Finans sektörü, yeşil ekonomiye geçiş sürecinde dönüştürücü bir rolü sahip.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na hizmet eden yatırım ve sermaye akışı son dönemde tüm dünyada önemli bir ivme kazanmış durumda.

Sorumlu yatırımlar ana akım oluyor

Bu yatırımlar, finansal konulara ek olarak, çevresel, sosyal ve yönetsel kaygıların da dikkate alındığı 'sorumlu yatırımlar' olarak tanımlanıyor ve sorumlu yatırımlar, özellikle son 10 yıldır ana yatırım temalarından birine dönüşüyor. Bu noktada en fazla gündeme gelen soru ise, küresel standartlar.

Glasgow'da gerçekleşen İklim Zirvesi COP26'nın en önemli gelişmelerinden biri de bu konu da oldu. IFRS (International Financial Reporting Standards- Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Kurulu), zirvede Uluslararası Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu'nun (ISSB) kuruluşunu duyurdu.

ISSB, sürdürülebilirlik raporlamasını finansal raporlama ile aynı temele oturtmayı ve bu doğrultuda küresel sürdürülebilirlik açıklama standartlarını geliştirmeyi

amaçlıyor. Bugün yaşanan en büyük sorun, standartların olmaması değil, aslında kurumsal faaliyetlerin iklim etkisini raporlayan çok fazla ve farklı standartların olması. ABD'de Value Reporting Foundation (VRF) tarafından kurulan ve Bloomberg tarafından desteklenen Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu (SASB) tarafından geliştirilen model bunlardan biri. Amsterdam merkezli Global Reporting Initiative (GRI), çok çeşitli sürdürülebilirlik standartları üretmiş durumda. Mali İstikrar Kurulu (FSB) tarafından Basel'de toplanan İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD) de farklı bir model tavsiye ediyor.

Tutarlı ve küresel raporlama

ISSB ise, tutarlı ve küresel bir raporlama sağlama konusunda çok önemli bir potansiyel sunması bekleniyor. Bu doğrultuda şirketlerin şeffaflık biçiminde niyetlerini beyan etmesi gerekecek. Bu beyanlar da raporlama standartları çerçevesinde denetlenerek, ISSB standartları, şirketlerin işleri etkileyen ESG faktörleri hakkında rapor vermelerini sağlayacak ve tutarlı çevresel, sosyal ve yönetsel (ESG) raporlama standartları için temel sağlayacak. ISSB standartları sayesinde yatırımcılar, bir şirketin uzun vadeli performansını ve değer yaratma beklentilerini daha iyi anlayabilecekler. Bankalar da, müşterilerinin yeşil geçiş finans etmelerine ve yönetmelerine yardımcı olacak araçlar sunabilecek.

Finans sektörünün İklim değişikliği ile mücadele noktasında rolünün arttığı çok net. Ama tabii ki iklimle ilgili mücadele belirlenen hedeflere ulaşmak için finansal kurumlarla birlikte, politika yapımcılar ve şirketlerin de hızla hareket etmesi gerekiyor. Net sıfır ekonomiye geçiş sürecinde başarıyı ve bu doğrultuda küresel sürdürülebilirlik açıklama standartlarını geliştirmeyi

Hedef, ekonomiye, topluma ve çevreye fayda sağlayan bankacılık

2015'te Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde kabul edilen ve Paris Sözleşmesi, ekonomik eşitsizlik, yenilikçilik, sürdürülebilir tüketim, barış, adalet gibi konuları kapsayan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile uyumlu bir iş stratejisi benimseyen Türk Ekonomi Bankası (TEB), tüm paydaşları için fayda ve değer yaratmak üzere çalışıyor. Sürdürülebilir bir ekonomi, toplum ve çevre yaratmaya katkı sağlayan uygulamaları desteklediklerini belirten TEB Genel Müdürü Ümit Leblebici, "Bugünün ve geleceğin nesillerine daha iyi bir yaşam sağlamak için üzerimize düşenleri yerine getirmeye gayret gösteriyoruz. KOBİ'den bireysel, kurumsal firmalardan girişimlere ve kadın patronlara uzanan geniş bir yelpazede farklı müşteri segmentleri için sunduğumuz ürün ve hizmetlerle ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunurken, sürdürülebilirliği sistemlerimizin ve karar verme süreçlerimizin odağına yerleştirerek toplumsal fayda sağlamaya odaklanıyoruz" diyor. TEB, sürdürülebilirlik yönetiminin doğru ve etkili yapılabilmesi amacıyla 2018'de Sürdürülebilirlik ve Paydaş Katılımı Komitesi'ni (SASECOM) kurdu. Komitenin misyonu TEB'in ekonomik, çevresel, toplumsal ve sosyal konulardaki performansını geliştirmek, küresel standartları yakalamak ve banka içinde ilgili politika, sistem ve standartların uygulanmasını sağlamak olarak tanımlanıyor. "Sürdürülebilirlik hedeflerimize başlarken ulaşmak için temel ilkelemizi 'iyi ve Örnek Banka' anlayışıyla belirledik" diyor Leblebici, "Toplum, fayda sağlayan ve pozitif etki yaratan çalışmalarla daha iyi bir geleceğe taşımayı hedefliyor, bunun için sürdürülebilirlik stratejimizle ekonomi, çevre ve toplum olmak üzere üç temel alanda çalışmalar gerçekleştiriyoruz" diyor. Leblebici, bu üç odak alanındaki çalışmalarını şöyle anlatıyor:

380 MİLYON DOLAR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TEMALİ SENDİKASYON KREDİSİ

TEB olarak, sürdürülebilirlik temalı sendikasyon kredimizi ABD, AB ve Orta Doğu ülkelerinden 22 bankanın katılımıyla 380 milyon dolar olarak yeniledik. Reel sektörün dış ticaret finansmanına destek sağlayacağımız bu kredinin sürdürülebilirlik performans kriterleri çerçevesinde yenilenmesinden gurur duyuyoruz. Bu aynı zamanda bankamız yurt dışı finansman piyasalarındaki sürdürülebilir fonlara yaratma gücünü de gösteriyor. Sendikasyon kredisi işlemi üç sürdürülebilirlik performansı kriterine endeksli olarak gerçekleştirildi. Müşterilerin sürdürülebilir yaklaşımlar benimsemelerine destek olmak amaçlı yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği projelerine yönelik kredilerin artırılması, sürdürülebilirlik uygulamalarının iş süreçlerine entegrasyonu ve sürdürülebilir değer yaratmaya yönelik çalışmalarımıza kurumsal sürdürülebilirlik eğitim programı sağlanması ve bankamızın elektrik

tedarikinin yenilenebilir kaynaklardan sağlanması gibi performans kriterlerine ulaşılması durumunda, sendikasyon kredisinin maliyetlerinde iyileşme gerçekleşecek. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile imzalandığı 50 milyon dolarlık iş birliği anlaşması da bu anlamda önemli. Dış ticaretin devamlılığın amaçlandığı bu anlaşma ile sürdürülebilirlik odaklı firmalara Yeşil Dış Ticaret imkanı sağlanacağı."

KÖMÜR FİNANSMANI SAĞLAMAYORUZ

"Yenilenebilir enerji kullanımını ve enerji verimliliğini artıran projelere finansal destek katkıda bulunan TEB; başta kömür olmak üzere doğaya zarar veren kaynaklara yapılan yatırımların finansmanına onay vermiyor. Ayrıca, sosyal hayat ve çevre üzerinde ciddi etkileri olabilecek bazı hassas sektörlerle ilgili de politikalar geliştirebiliyoruz. Tüketimimizi ve arkamızda bıraktığımız izi azaltırken, aynı zamanda enerji dönüşüm ve atık miktarlarımızı da azaltmaya çalışıyoruz. TEB Ağam projemizle müşterilerimizin internet şubesini kullanmak yerine şubeye gitmesi sonucunda ortaya çıkacak karbon salımlarını engelliyoruz. Çalışmalarımızın kapsamında karbon salımlarını düşürmek hedefliye elektrikli araç kullanımını tercih ediyoruz. Otay'dan çalıştığımız birçok sektörün belirli çevresel ve sosyal konuların doğru denetiminden dolayı yaptığı fonlamaları etkisini kontrol etmek, olası çevresel riskleri önlemek ve bunlara karşı önlemler almak için Çevresel ve Sosyal Risk Yönetim Sistemini (ESRM) kurduk."

TOPLUMSAL HAYAT İÇİN FAYDA YARATAN PROJELER

"TEB Kadın Bankacılığı ile finansal desteklerimizin yanı sıra iş hayatının çeşitli alanlarında karşılaşılan engelleri aşmaları için kadın girişimlere yol gösteriyor, yeni pazarlara ulaşmaları için gerekli bilgiye erişimlerini kolaylaştırıyoruz. Örneğin, plastik atık problemi üstesinden gelmek ve biyoplastik pazarındaki eksiklikleri gidermek için zeytin çekirdeklerinden biyo bazlı plastiklerin üretim sürecini tasarlayıp geliştiren aynı zamanda biyo bazlı granüller üreteni yapan bir kadın girişimcinin destek oldu. Desteklerimiz hem de doğaya ve çevreye zarar veren plastik atık problemlerine karşı geliştirilen bir çözüme katkıda bulunduğumuz için bizim için çok anlamlı. Girişim Bankacılığı ile, inovatif fikirlerin hayata geçmesini sağlayan, ekonomiye ve topluma katma değer katan girişimci zaman destekliyor, girişimci ekosisteminin güçlenmesine destek oluyoruz. Minik Maker'lar İş Başında gibi projemizle, gençleri inovasyona ve girişimcilik teşvik eden çalışmalar yaparken, bir yandan da geleceğin girişimci olarak gördüğümüz çocuklara ulaşmak istiyoruz. TEB'ler için inovasyon ve girişimcilik destekleyen bir çalışma ortamı yaratmak amacıyla ise TEB Kurum İç Girişimcilik Programı'nı hayata geçirdik. Akıl Fikir Yarışması, Finansal Okuryazarlık Çalışmaları, Engellsiz Bankacılık ve Sosyal Girişimcilik gibi başlıklarda da topluma fayda yaratan projelere imza atmaya devam ediyoruz."

TEB Genel Müdürü Ümit Leblebici

LEASEPLAN'DAN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ RAPORU

Filo kiralama şirketlerinden LeasePlan, "Kurumsal Filolar İklim Değişikliğiyle Nasıl Mücadele Edebilir?" isimli bir rapor yayınladı. Raporda, şu anda Avrupa'da satılan tüm yeni otomobillerin yaklaşık yüzde 60'ını, yani her 10 araçtan 6'sını şirket araçlarının oluşturduğuna yer veriliyor. Rapordan öne çıkan diğer önemli saptamalar şöyle:

- Şirket araçları, özel araçlara göre ortalama 2,25 kat daha fazla yol kat ediyor.
- 2019 yılındaki yeni şirket araç kayıtlarının yüzde 96'sı benzinli ve dizel yakıtlı araçlardan meydana geliyor.
- Küresel CO2 emisyonlarının yaklaşık yüzde 20'sini karayolu taşımacılığı oluşturuyor. Bu veri dikkate alındığında, kurumsal filoları iklim değişikliğine ciddi katkılarda bulabileceğine ve çözümün önemli bir parçası olabilir. LeasePlan, tüm veriler doğrultusunda elektrikli şirket araçlarına geçişin sıfır emisyon politikalarının gerçekleşmesine önemli ölçüde katkıda bulunabileceğini vurguluyor.

Gelişen teknolojiyle birlikte elektrik batarya fiyatlarının düşmesi, yük trenlerinin elektrifikasyonu için yeni fırsatlar demek. Bilim adamları, dizel-elektrikli trenleri, dizel ile maliyet açısından rekabet edebilecek düzeyde pillerle donatabilecek yeni bir sistem üzerine yoğunlaştı.

Şarj edilebilir pille çalışan elektrikli trenler geliyor

AYŞE BAŞAK

TRENLER, tüm ulaşım araçları içinde yüzdesel olarak düşük bir emisyon oranına sahip. Oluşturdukları emisyon miktarı düşük olunca trenler, yeni nesil yüksek hızlı trenler haricinde elektrifikasyon çabalarının dışında kalıyorlar. Ülkemizde de çoğu tren, dizel motor ile elektrik üretirek çalışan sistemlerle yürütülüyor.

YÜK TRENLERİ İÇİN YENİ FIRSAT

Son dönemde dünya piyasalarında elektrik batarya fiyatlarında teknolojik gelişmelerin etkisiyle büyük bir düşüş yaşandı. Fiyatlardaki bu çarpıcı düşüş, yük trenlerinin elektrifikasyonu için yeni fırsatlar demek.

Lawrence Berkeley Ulusal Laboratuvarı

araştırmacıları, ABD'nin dizel-elektrikli trenlerini, dizel ile maliyet açısından rekabet edebilecek düzeyde pillerle donatabilecek yeni bir sistem üzerine yoğunlaştı. Çalışmaların yakın zamanda Nature Energy dergisinde yayınlandı.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELE

Berkeley Laboratuvarı'ndan bilim insanı Natalie Popovich, yaptığı açıklamada, "Demiryolu sektörünün hızlı bir şekilde dönüştürülmesi projesi, yalnızca uygun maliyet sağlamayacak, aynı zamanda ABD demiryolu kapasitesinin 2050 yılına kadar iki katına çıkmasının hedeflendiği düşünüldüğünde, ülkemizin iklim değişikliği ile mücadele çabalarına önemli bir destek sunacak" dedi.

ÇEVRE VE SAĞLIK MALİYETİ

Dizel-elektrikli trenler 1920'lerden beri işliyor; daha iyi performans gösterdikleri ve çevreyi daha az kirlettikleri için 1930'lardan itibaren buharlı trenlerin yerlerini almaya başlamıştı. Uzun yıllar boyunca, trenlerdeki motorlara güç sağlamak için dizel motorları kullanmak, yüksek elektrik maliyetleri nedeniyle tamamen elektrikli trenler geliştirmeye çalışmaktan daha ucuz mal oluyordu. Günümüzde ise artık elektrik maliyetinin düştüğü ve bilhassa yük trenlerine güç sağlamak için dizele güvenmeye devam etmenin çevresel ve sağlık maliyetlerinin göz ardı edilemeyecek kadar yıkıcı olduğu bir noktadayız. İklim değişikliğini önlemek için değişim şart.

“Sanayi kaynaklı çevre kirliliğinin azaltılması için bu alandaki tesisler, havaya, suya ve toprağa kirletici salım miktarlarını Bakanlığa yıllık olarak rapor edecek.”

Sanayi tesisleri ‘kirletici salım’ miktarlarını yıllık raporlayacak

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, çevre kirliliğiyle mücadele kapsamında, çeşitli sektörlerdeki sanayi tesislerine toprak, su ve havayı kirlenme oranlarını yıllık raporlama şartı getirdi. Bu veriler, ilk kez oluşturulacak Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) sisteminde halka açık olarak da yayımlanacak. Bakanlık tarafından hazırlanan “Kirletici

Salım ve Taşıma Kaydı Yönetmeliği” Resmî Gazete’de yayımlandı. Yönetmelikle çevrenin korunması ile yaylı kaynaklar ve sanayi kaynaklı çevre kirliliğinin azaltılması için kirleticilerin salım ve taşıma kaydının oluşturulmasına yönelik usul ve esaslar düzenlendi. Enerji sektörü, madeni yağ ve gaz rafinerileri, termik santraller ve diğer yakma sistemli tesisler,

kömür değirmenleri, kömür ürünleri ve katı dumansız yakıt imal edilen tesisler, metal ürünleri ve işlenmesi, yer altı madenciliği ile ilgili faaliyetler, cam imal edilen tesisler, kimya sanayisinde yer alan tesisler, atık ve atık su yönetimi, kağıt ve ahşap üretimi ile işlenmesi, yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, günlük 50 ton ve üzeri karkas üretim

kapasiteli mezbahalar, çığ sü-tün işlenmesi, elyaf ve tekstil ön işlenmesi ve boyanması için kullanılan tesisler, gemi yapımı ve boyanmasına yönelik tesisler bu yönetmeliğin kapsamında yer aldı. Askeri tesisler, araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile yeni ürün ve süreçlerin test edilmesi veya işletme bölümleri ile nükleer tesisler ise yönetmelik kapsamı dışında bırakıldı. Tesisler yıllık rapor sunacak.

Yönetmeliğin kapsamında yer alan tesisler, kirleticilerin havaya, suya ve toprağa salım miktarlarını, yıllık toplam miktarı 2 tonu aşan tehlikeli atıkların ve yıllık toplam miktarı 2000 tonu aşan tehlikesiz atıkların geri kazanım veya bertaraf için tesis dışına taşınması gibi hususların tamamını Bakanlığa yıllık olarak raporlayacak. Tesislerin yıllık raporlarında sunulan bilgilerin geçerliliği, eksik, hatalı bilgilerin olup olmadığı valiliklerce denetlenecek. Ayrıca işletmeciler, raporlama yılının sonundan itibaren 5 yıl boyunca, Bakanlık ve valilik tarafından gerektiğinde incelenebilemeleri için bu bilgileri muhafaza edecek.

Halkın erişimine açık “KSTK” veri tabanı kurulacak.

Bakanlık, yeni yönetmelikle ilk kez çevresel konularda karar verme süreçlerine

halkın katılımını kolaylaştırmak ve çevre kirliliğini önlemeye, azaltmaya katkı sağlamak amacıyla elektronik bir veri tabanı olan “Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK)” sistemini oluşturacak. Bu sistem halkın erişimine de açık olacak. Faaliyette olan tesisler yönetmeliğin yürürlüğe girmesinin ardından 6 ay, yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulan tesisler ise tesise ilişkin iznin alındığı tarihten itibaren 3 ay içerisinde KSTK sistemine kayıt olacak. KSTK’de tesislerle ilgili, işletmeci tarafından bildirilmesi gereken havaya, suya, toprağa salımı ile tesis dışına taşınan atık salım miktarlarının yönetmelikte belirlenen eşik değerlerini aşanlar ile yıllık toplam miktarı 2 tonu aşan tehlikeli ve tehlikesiz atıkların miktarları gibi bilgiler yer alacak. İşletmeci herhangi bir bilginin halka açık KSTK sisteminin dışında bırakılmasını istediği takdirde, ilgili bilgiyi ve gizlilik talebinin nedenlerini belirtmek suretiyle Bakanlığa gizlilik talebinde bulunabilecek. Birbirini takip eden her bir raporlama yılı için raporlama yılının bitiminden 12 ay sonra KSTK bilgileri halka açık hale getirilecek. Vatandaşlar, KSTK’nin işleyişine ilişkin her türlü yorumu, bilgiyi, analizi veya görüşleri Bakanlığa sunabilecek. Bakanlık, gerektiğinde sunulan görüşleri KSTK’nin

iyileştirilmesi için değerlendirilecek ve bu değerlendirmenin sonucu hakkında halkı bilgilendirecek.

Yönetmelikte belirlenen geçiş süreleri Yönetmelikte belirlenen hükümlere aykırı hareket eden işletmecilere, 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında idari yaptırımlar uygulanacak. Bakanlık, Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu olarak hazırlanan bu yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin kılavuzları 6 ay içerisinde yayımlayacak. İşletmelerin yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten sonraki ilk raporlama yılı, ilk tam takvim yılı olarak belirlendi. Ayrıca KSTK’nin halka açılması ile ilgili hükümleri, Bakanlık tarafından teknik altyapı tamamlanana kadar uygulanmayacak. Yönetmeliğin Ek 1’inci maddesinde yer alan faaliyetler, enerji sektörü ile metal üretimi ve işlenmesi için yayım tarihi itibarıyla, mineral/maden sanayisi ve kimya sanayisi için yayım tarihinden 1 yıl sonra, atık ve atık su yönetimi ile kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi için yayım tarihinden 2 yıl sonra, yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ile diğer faaliyetler için yayım tarihinden 3 yıl sonra yürürlüğe girecek. Diğer hükümleri ise bugünden itibaren geçerli olacak. AA

GTO'da yeşil enerji verimliliği konuşuldu

Sanayide, yapılarda ve ulaşımda uygulanabilecek enerji verimliliği çalışmalarının ekonomik etkilerinin konuşulduğu Güneydoğu Enerji Forumu (GEF2021) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Abdullah Tancan'ın katılımıyla gerçekleştirildi.

Gaziantep Ticaret Odası 27 Nolu Mimarlar Mühendisler ve Yapı Denetim Firmaları Meslek Komitesi, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi ve Gaziantep AB Bölge Merkezi işbirliğinde düzenlenen Forumta, Enerji Tabii Kaynakları Bakanı Yardımcısı Abdullah Tancan, AB Tükiye Delegasyonu Ticaret ve diğer AB Politikaları Başkkanı Müsteşar Bartosz Pruszyński, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Veçhî Karakışığı, Gaziantep Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Akinci ve çok sayıda davetli katıldı. "Sanayide Enerji Verimliliği" ile "Yapılarda ve Ulaşım Enerji Verimliliği" başlıklarında üç oturum gerçekleştirilen Forumun genel söyleşi konuşması ise Stratejik Yönetim Danışmanı ve H2D Eski Acayırma Direktörü Dr.İsmail Şahin başkanlığında, Ana Sponsorluğunu SAM60 Enerji'nin, Sponsorluklarını EnerjiSA ve Elektrum Yazılımın üstlendiği forumda ayrıca GEF 2021 kapsamında "Verimli Enerji Güçlü Ekonomi" konulu Bir Fikirin Var Yarımaması nda dereceye girenlere de ödülleri takdim edildi. "Güneydoğu

Enerji Forumunun 2019 yılında da "Enerjimiz Güneş Olsun" sloganıyla düzenlenen başarılı etkinin GTO 27 Nolu Mimarlar Mühendisler ve Yapı Denetim Firmaları Meslek Komitesi Başkanı Caner Sezzar, Komite Başkanı Yakıncıoğlu Ahmet Özgür Karasay Media ve Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Özgür Karasay, Komite ve Meclis Üyesi Necdet Kılıç ve Ömer Sarıoğlu da "Verimli Enerji Güçlü Ekonomi" temalı GEF 2021 e katılım ve katkı sağladılar.

YILDIRIM 2022 yılı çalışma odaklarımız iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil ekonomi

GEF 2021'in açılış konuşmasında yapılan Gaziantep Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Yücelim, her geçen gün artan enerji ihtiyacının benzeri şekilde getirildiği sorunların çözümünde her kesim üzerinde düşünme görevini olduğunu belirterek, GTO'nun 2022 yılı çalışma odaklarını iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil ekonomi olduğunu söyledi. Yıldırım, "Her geçen gün enerjiye çok daha fazla ihtiyaç duyuyoruz ve bu artan

ihtiyacı, başta ekolojik dengede bozulma olmak üzere fiyat artış, verimlilik azalması, kaynakların azalması, bütçe ve cari dengeye bozulma dışı bağımlılık gibi birçok sorunu da beraberinde getiriyor. Bu

krize dur demenin yolu enerji verimliliği ve temiz üretimden geçiyor. İşte bu noktada Avrupa Yeşil Mutabakatı da bir iklim politikasından öte ekonomik bir dönüşüm programı olarak karşımıza çıkıyor. Öte yandan

sorumların çözümünde ise birleşik devreler, kurulumlar ve firmaların yani 'berkesin' üzerine düşünme görevleri, almaları gereken aksiyonlar var. Gaziantep Ticaret Odası olarak 2022 yılı çalışma odaklarımız iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil ekonomi olarak bölümlerimiz GEF2021'in en büyük hedefi de iş dünyası olarak üzerimize düşenleri ışık, ısıtma sistemleri ile masaya yatırmak, bir 'farkındalık'ın sağlanması" diye konuştu.

İklim krizine dur demenin yolu enerji verimliliği ve temiz üretimden geçiyor

İklim krizinin dalga gibi bityüyen olası etkileri için acil ve uzun soluklu önlemlerin alınmasının kaçınılmaz olduğunu dile getiren Yıldırım şöyle devam etti: "Açıkçası tüm araştırmalar gösteriyor ki iklim

krizi olarak Paris İklim Anlaşması ile küresel sıcaklık artışını 2 derece'nin altında tutmayı taahhüt ediyoruz. Her başka ifade ile karbonuz üretimi taahhüt ediyoruz. Bu taahhüt için kurulumun olduğu onlemler kadar sanayicilerimizin düşüncesi de büyük önem arz ediyor. Tüm bunlar gösteriyor ki işletmelerimizde enerji maliyetlerini düşürmek için her vade kaybetmeden enerji verimliliği çalışmalarını odaklamamız gerekiyor."

ARKAN: Çevreye duyarlı ve toplumsal sorumluluklara odaklı üretim yapmalıyız

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Başkanı İsmail Arkan ise konuşmasında üretimin artık çevreye duyarlı ve toplumsal sorumluluklara odaklı olması

gerekliliğine dikkat ederek sunulan söyledi: "İhtiyacımız tüm ülkelerin gündeminde olduğu Paris İklim Anlaşması, AB Yeşil Mutabakatı var. Yeni gelecekte sadece üretmek yetmiyor, çevreye duyarlı, toplumsal sorumluluklara odaklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir gelecek ölmeye başlıyoruz. Gelecek hedeflerimizi revize etmemizi zorunlu kılıyor. Örneğin 2019 yılında güneş enerjisi odası ile düzenlediğimiz Güneydoğu Enerji Forumu'nun bir yıl önceki yılki ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın maksimum seviyede kullanılması, çevreye duyarlı, toplumsal sorumluluklara odaklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir çalışmaları ve stratejilere katkı sağlamak hedefi ile düzenledik."

TANCAN: Sanayicilerimizin enerji verimliliği projelerine hibe desteği sunuyoruz

Enerjinin dünya, Türkiye ve Gaziantep'teki gelişimine ilişkin bir sunum gerçekleştiren Enerji Tabii Kaynakları Bakan Yardımcısı Abdullah Tancan ise dünyamızın enerji kriziyle karşı karşıya olduğunu dile getirdi. "Yarınlarımızın enerji krizine karşı mücadelede Türkiye'nin dünyada 22nci, Avrupa'da ise 5inci olduğunu" söyleyen Tancan,

sanayicilerin enerji verimliliği projelerine hibe desteği verileceğini belirtti. Tancan, "Huru fiyatlarındaki artışları gözlemliyoruz. Bunun emsalı gibi arz sıkıntısı yaşadığımız ülkelerde fiyatlar nasıl anormal bir şekilde yükseliyor, aynı durum enerji için de geçerli oluyor. Doğal gaz fiyatları Avrupa'da 2020 yılında 115 dolar, 2021 Eylül ayında ise 808 dolar, 2021 Ekim ayında bin 99 dolar olmuş. 10 kott artmış. Kasım ayında biraz gevşemesi ve 975 dolara kadar gerilemiş. Yine 2020 ile kıyaslandığımızda 8-9 katın olan bir artış söz konusu. Tabii bunlar elektrik piyasasına yansıyor. Elektrik fiyatları Avrupa'daki İtalya, Fransa, Almanya gibi ülkelerde 2021 yılının başlarında 60-70 Euro arasındayken bugün 200 Euro'ya kadar çıktığını görüyoruz. Buna rağmen ülkemizde çok büyük artışlar olmadı. Biz hükümet olarak verimlilik artırma projeleri destekliyoruz. Özellikle sanayicilerimizin enerji verimliliği konusundaki projelerinde hem hibe desteği sunuyoruz hem de sanayicimiz farkındalığı enerjiyi daha az kullanması oluyor. Bugüne kadar Türkiye genelinde 322 milyon TL'lik yatırım yapıldı ve yolda 238 milyon TL'lik yatırımımızdan konuşuyoruz. (Aydın CEBOR)